

תנאי החתימה.

באוסטריה־דאונגריה: לשנה: 10.50 קראנען, לחצי שנה: 5.25 קראנען, לרבע שנה: 2.70 קראנען.

ברוסיה: לשנה: 4 רויכ, לחצי שנה: 2 רויכ, לרכע שנה: 1 רויכ. בשאר ארצות: באשכנז לשנה: 9 מארק, באנגליה לשנה: 8 שילינג, בשאר ארצות לשנה: 11 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 10 פֿרנק

החותמים לשנה שלמה יקבלו כסוף השנה תשורה יפה חנם. דסי החתימה יוכלו לשלם גם לשעורין: 2 רובל בעת החתימה, ושני הרובל הנותרים בראשית הרבע השני (ובשאר ארצות בכסף המדינה לפי הקורס).

מחיר כל נומר 10 קאפ', 25 העללער.

עם "הפדנונ":

באוסטריה־אונגריה:

לשנה: 15.50 קראָנען, לחצי שנה: 7.75 קראָנען, לרבע שנה 3.90 קראַנעו.

י ברוהוה י

לשנה: 6 רו״ב, לחצי שנה: 3 רו״ב, לרבע שנה 1.50.

בשאר ארצות:

באשכנז לשנה: 13 מאַרק, באנגליה לשנה: 12 שיללינג, בשאר ארצות לשנה: 17 פֿרנק, בארץ ישראל לשנה: 16 פֿרנק. בעד חלוף האדריסה 20 קאפ.

מחיר מודעות: בעד כל שורה קטנה פטיט 38 ה', 15 ק'.

Krakau, 12 August (30 Juli) 1903.

גליון מד.

תבן: האלף-בית (שיר), תרגום פסה קפלן. - הקדיש (תמונה עם ציור), לאה לו. - יהודית (ספור. סוף), ק. ל. סילמן. - הצוענית העבריה (ספור. המשך), יהודה שטנברג. - והיה באחרית הימים (ציור). - הבבה (מעשיה), תרגום

יוֹסִי הַקּשְׁן יָצָא עם כבוֹ לֶלֶכֶת אֶל בֵּית הַמְּדְרָשׁ לִקְרֹא יֵקְדִּישׁ". יוֹם הַקּוֹץ רֵד; השֶׁמֶשׁ הַחֵּלֶּה לֶּרֶרֶת מְאָחוֹרֵי הָהָר הַנְּרָאָה מְחַצֵּר הַ יְּחֶרָר" וְאִשְׁה הָאֲדְמָה לוֹהָטֶת אֶת הָּהָר הַנְּיִים הָעוֹמֶרֶת שָׁם עַל הָהָר. הָאִיר הְיָה חִם מֵּאֹד. בַּבּל שְׁרָרָה דְּמְמָה; נָם רוֹח קֵל לֹא נְשֵׁב בַּחוּץ. יְיֹםִי נַעַר בָּן שֵׁשׁ שְׁנִים. זֹאת לוֹ הַפַּעַם הָרְאשׁוֹנָה בִּימִי חַיִּיוֹ שֶׁבְּר בְּבִּיתוֹ, אָמְיָם וְקְנְתוֹ הַפּוֹבְּה הַוֹא יוֹשֶׁב מְסִבֶּרֶת לוֹ הָמִיד הְפִּוּים עַל הְּעֹר בְּבִיתְה הוֹא יוֹשֶׁב, מְסַבֶּרֶת לוֹ הָמִיד הַבְּבָּה עַל דְּבָר צְּבִייוֹ וְאָמוֹ וְהוֹא אוֹהֵב מְאד לִשְׁמֵע אֶת הַפְּפּוּרִים עָל הְּבָר צִבְּיוֹ וְאִמוֹ וְהוֹא אוֹהֶב מְאד לְשְׁמֵע אֶת הַפְּפּוּרִים עָל דְּבָר צְּבִיוֹ וְאָמוֹ הָיִבְנְשׁ בּוֹאָב בוֹ הַבְּבָּה עַל דְּבָר בִּיִּה וְהַבְּאֵב נְעִים לוֹ וְלֹא יִבע מְה... וְזוֹבֶר הוֹא בִּי וְקְנְתוֹ לוֹ וְלֹא יִבע מְה... וְזוֹבֶר הוֹא בִּי וְקְנְתוֹ לוֹ וְלֹא יֵדע מְה... וְזוֹבֶר הוֹא בִּי וְקָּבְּה אוֹתוֹ, שֶׁיִבְּלְרָא אֶת הַ-בְּקְּדִישׁ" לֹא בַּחָמִיפָּה. בְּיִלְה אוֹתוֹ, שֶׁיִקְרָא אֶת הַ-בְּקְּדִישׁ" לֹא בַחֲמִיפָּה. בְּיִבְּה אוֹתוֹ, שֶׁיִבְרְנִים בְּרוֹתוֹ, וְנִם הְרִבִּי עִנְה אוֹתוֹ, שְּיִבְר בְּרוֹת יִבְּי עִנְה אוֹתוֹ, שָׁיִב בּוֹרִים בְּיִב בִּי עִבְּר בּוֹ אַבְּיִם לוֹ וְלֹא בִע מְה... וְזוֹבְר הוֹא בִּחְמִיבָּה בְּוֹת בְּלִים בְּבְּיִם בְּוֹים בְּרִב עִינִים לוֹ וְלֹא בִע מְהַבְּישׁ לֹא בַּחְמִיבְּה עִנְים בְּרוֹתוֹת וְנִם הָרָבִי צִנְיִם בְּרִבוֹת בְּיִב בְּוֹבְּים בְּיִבְי צִּוְה בְּיִב עִינִים בְּרוֹים בְּיִבְים בְּבִי צִּנְּב בְּיִים לֹּב בְּבִים בְּוֹים בְּרִבּי צִיְנִים בְּוֹ בְּיִבּים בְּיִבְּים עִינִים בְּיִבְּרִים בְּבִים בְּבִּים בְּיִים בְּים בְּיִבְּים בְּבִים בְּיִבְּבְּים בְּבִּים בּוֹי בְּבְּים בְּיִים בְּבְּים בּיּבְּים בְּיִבְים בּוֹ בְּבְּים בְּיִים בְּיִבְים בְּבְּים בְּבִים בּוֹ בְּבְּיִב בְּיִבְים בְּיִב בִיוֹ בְּיִבְּבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִבְּיִים בְּיִים בְּיִבְּים בְּיִים בְּיִים בְּיִים בְּיִים

אֶת אָבִיו אַינֵנוּ זוֹכֶר. אָבִיו מֵת עָלְיוּ וְאַחֲרִיו נֵם אִמּוֹ. בּּדְּוּוֹתוֹ בֵּן שָׁלֹשׁ. וְלֹא יִזְכָּרִם בִּמְעַם מְאוֹמְה. וּבְּכֶּל זֹאת גַּדְמָה לוֹ שַׁתָּה. כִּי הִנָּה אָבִּיו עוֹמִד לְפָנְיו וְעֵינְיו הַשְּׁחוֹרוֹת וֹהָעַמְקוֹת מַבִּיטוֹת אֵלָיו בְּאַהֲבָה וְרַחְמִים כְּמִתְחַנְנוֹת... וְהַהָּמִוֹנָה לֹא תְסוֹר מִנָּגָד עִינְיו וְהוֹא מַבִּיט וּמַבֵּיט אֵלְידָ...

רבי. – פְּנָה פּתְאם יוֹסי אֶל הָרֵבִי. – הַיִּדְעְהָּ – אַת אַבִי?

בן, בְּנִי, יָדַעָתִּיו. אִישׁ מוֹב הָיָה אָבִיקּ, לַמְּדָן נְּדוֹל בְּיָה. מִי וִתָּן וְהָיִתָ נַם אַתָּה בָּמֹדוּ...

אַרְ הַנַּעַר לֹא שְׁמַע אָת דְּכְרָיו הָאַחֲרוֹנִים נַיּוֹסְרְּ לְשָׁאל אוֹתוֹ:

אולי הוְכֹּר. רַבִּי. אֶת הְאָרוֹ. אוּלי ?... – וּמבְּלי הבוֹת לְמַצְנָה הוֹסִיף: – אֲני אֵינָנִי זוֹכֵר אֶת אבָא אַךְ בִּמְרְמָה לִּי. רַבִּי. בִּי עִינִיו הָיוּ כָכָה... אֵינֶנִי יוֹרַע... אַךְ בֹּמְרְמַּה לִי. בָּכָה רַכּוֹת... וְכָכָה מוֹבוֹת... הָבֵן רבִי ? –

וּכְדַבְּרוֹ אֶת הדְּבָרִים הָאַחֲרוֹעִם הַרִים אֶת עִינְיוֹ אֶל בְּגֵּי רבוֹ כִּמְכַקִשׁ לַרְאוֹת בִּפְנֵי רֵבוֹ אֶת עֵינֵי אֶבִיו הַשּוֹבוֹת.

בן. בן, בן, – הוסיף רבו. – יְהוּדִי יָפָּה הָיָה אָכּיה. אַבַל אָת תַּאַרוֹ אִינָנִי זוֹכֶר...

יוֹסִי הָחָרִישׁ רְנְעִים מְסְפֶּר. הוּא קוָה, שֶׁרְבוֹ יְסַפֶּּר לוֹ עַתְּה סִפּוּרִים יָפִים עַל דְּבר אַבָּא, שָׁהוּא מְתְּנְעָגַעַ אַלְיוֹ כְּל כַּךְּ. וְהִנָּה הוּא אוֹמֵר, כִּי אֵינְנִּוּ זוֹכֵר אוֹתוֹ. וְיוֹסִי הְשְׁתַּקְעַ בְּמַחֲשְׁבוֹת. הָנָה נַם אִמְּא עוֹמֶדֶת לְנָנְדּוֹ. אוֹתָה עוֹדָנוּ זוֹכֵר מְעַם. אַךְּ נַם זַכְרוֹנָה מְכָפָה בָעַרְפָּל. זוֹכֵר הוּא בְּשֶׁהְיְתָה יוֹשֶׁבֶת עַל יַד עֲריסָתוֹ וְשָׁרָה לוֹ שִׁירִים נְעִימִים וְנְדְמָה לוֹ. כִּי נַם עַתָּה יִשְׁמִע הַשִּׁיר הַנָּה בְאָזְנִיוּ. וְהַשִּׁיר פֹה יְפָה כֹּה מְתוֹק וְכֹה מוֹב... וּבְּכָל זֹאת זוֹכֵר הוּא וְאֵינֵנּ וּוֹכֵר. חְבִץ הוּא זוֹכֵר. וְהוּא כוֹעֵם עַל עַצְמוֹ עַל אֲשֶׁר אִינִנּוּ זוֹכִר. חְבַץ הוּא לְוֹכֵר. הַכּל... לְרָאוֹת הַיִּשְׁב אֶת בְּנֵי אָמוֹ הָאֲהוּבָה לוֹ –אַךְ

רַבִּי, – כָּרָא הַנַעַר עוֹד הַפַּעם. – וְאֶת אמִי – יָבֶעָהָ? אָמִי מֵתָה וָה כִבָּר?

בן, בְּנִי, נִם אֶת אִמְּךְּ יְדַעְתִּי. נִם ּהִיא הָיְתְהַּ אִשֶּׁה מוֹכָה וַחֲכָמָה. לְמַר, בְּנִי, וְהַשְּׁבָּל, לְכַל תְּכַיֵּשׁ אֶתּ הוֹרִיךּ בְּנִן עֵדֶן.

צַּךְ יוֹסִי לֹא שָׁמֵע נֵּם הַפַּעַם אֶת דְּבָרְיו וַיּוֹסֶף לִשְאל: וְאָנֹבִּי לֹא אֶרְאָנָה עוֹד? וָנִם אֶת אָכִי לֹא אֶרְאָה עוֹד? רַבִּי. הַבַּץ אֵנִי מָאֹד לִרְאוֹתָם...

צל תְּדַבָּר. בָּנִי. בַּדְּבָרִים הָאֵלָה. נשְׁמוֹתִיהֶם כְּבָר עָלוּ הַשְּׁמִימָה וְשָׁם מָצִאוּ לָהֶם מְקוֹם מוֹב בְּנַן עַרָן וְלֹא יוּכָלוּ עוֹד לָרֶדָת אֱל הָעוֹלָם הַחוֹמֵא...

אָכָל חָפַּץ אָנִי מָאֹד לַרְאוֹנְתם. – חַנּן הַנְּעֵר אֶתּ קוֹלוֹ, וְדְמָעָה אַחַת נְּדוֹלָה הִתְּנְלְנְּלָה מֵעִינִי הַנַּעַר וַתְּפּּל עַל יַד רַבִּי הָרָוָה...

אל מִבְכֶּה בְּנִי. נָהֵנֵה לְנַעֵּר שוֹב. לְמֵּד נַחֲכם בתּוֹרָה וָיִשַב לְךָּ.

נ. מְשוֹרְנִי: הַבַּן דִּישׁ.

עוֹד הַפַּעַם הָחֵרִישׁ הַנַּעַר. כְּל דְּבְרִי רַבּוֹ לֹא הַקְלוֹּ אַף בִּמְעַטּ אֶת לַחַץ לְכָבּוֹ. לְכָבוֹ הָרַךְ דְּבַּק בְּחְזֶקה. עִינִיוּ מְלָאוֹ דְמָעוֹת. אַשֶּׁר הָחְשִׁיכוּ לוֹ אֶת הַכֹּל.

נהוא הוֹסִיף לְלֶלֶכְת. יָרוֹ הַקְּטְנְּה אֶחוּנְה בְּיֵר חָרַבְּי. בּרְבְּיו הַקְּטְנִּה הוֹסִיף לְלֶלֶכְת. יְרוֹא נְלְחֵץ יוֹתֵר וְיוֹתֵר אֶל רַבּוֹ. וֹשְׁנֵיהָם הוֹלְכִים מַחֲרִישִׁים וְלֹא יְדַבְּרוֹ מְאוּמָה. אַךְ הַנָּה לָּבְיוֹ הָתְעוֹרֵר מִמְּחְשְׁבוֹתִיוּ יָרְבִּי הַתְעוֹרֵר מִמְּחְשְׁבוֹתִיוּ נִיּפְן אֵל יוֹסִי וַיִּאמֶר לוֹ:

עַתָּה. בָּנִי, הָתַאַמֶץ לִקרא הֵימֶב אֶת הַקּדִישׁ.

יוֹסִי לֹא עָנָה מְאוּמָה. לֹבּוֹ הַקּמְטִּן הַתְרַנֵּשׁ בּוֹ יוֹתֵר נְיוֹתֵר. הוּא חָפֵץ עַתָּה לַעֵּוֹב הַבּל וְלָרוּץ וְלֶרוּץ הָלְאָה. הָלְאָה... אוֹלִי יִמְצָא אָת אֲבּוֹתִיו הַשּוֹבִים וְלְנְפּל עַל צַּוָּארָם וַלְבָבּוֹת וַלְבְבּוֹת...

אַךְ הַנָּה כְּכָר דַּלְתֵי כִית הַמִּדְרָשׁ. נְעָרים רַבִּים עָמְדוּ סְבִיב הַבַּיִת וַיְשְהַקּוּ וַיָּרוּצוּ וַיִּשְׁתוֹבְבּוּ. אַךְ בַּעֲבֹר יוֹסִי עֲלֵיהֶם עָמְרוּ כְּלֶם וַיִּבִּיפוּ בָבָּנְיוּ. יִיְתוֹם". יֵקְדִּישׁ" – הָתְלַחֲשׁוּ הַנְּעָרִים אֵישׁ בָּאָוֹנֵי רַעַהוּ. יִיְתוֹם" יֵקְדִּישׁ" צְּלְלוּ בָאָזְנֵי יוֹסִי וַיָּהֶל לְבָבּוֹת.

הַדְל נָא. בְּנִי, הָדֵל ז הָתִשְׁמַע ? לֹא יָפָה לְבְכּוֹת...
יוֹסִי מֶחָה אֶת הַדְּמְעוֹת מֵעַל כְּנִיוֹ וַיִּכְּנִם אֶל בִּית הַמְדְרָשׁ.

וּכְבֵית הַפּּוְדָרְשׁ הַחֵל בְּכֶר לַחֲשׁךְּ. הַשְּׁמֶשׁ שׁוֹקְעַת. בֶּתֶם אָדֹם אֶחָד עָמֵד עוֹד בִּקְצֵה הַשְּׁמֵים וַכְּנְיוֹ הָאַדְּמִים חָרְרוּ בְּעַד הַחַלּוֹן, אֲשֶׁר בְּעֻוֹרַת הַנְשִׁים. וְהָאִדִּיפּוּ אֶת הָאָרָיוֹת וְאָת הַלְּחוֹת אֲשֶׁר בְראשׁ אָבוֹן הַכְּלְדָשׁי.

אֵיזוֹ חֶרְדַת לְרָשׁ מִלְאָה אָת כָּל הַפֵּית הַנֶּה.וְהַשַּמְשׁ בָּא וּכִירוֹ נֵר נָרוֹל וַיָשִׁימָהוֹ בַּ<u>ע</u>ּמִּוֹר״ וַיַּרְלִיקָהוּ.

הַנָּר הַּנָּה יָאִיר לְנִשְּׁמֵת אָנֵיךּ הַמְּהוֹרָה – לְחַשׁ לוֹ הָרַבִּי. אַךְּ הַנַּעַר לֹא שָׁמַע אֶת דְּבָרִיוּ. רוּחוֹ נְשְׁאָהוּ הְלְאָה הָלְאָה מֵהַמְּקוֹם הַזָּה. נִדְמָה לוֹ. כִי הוא רוֹאָה אֶת אָבִיו וְאָת אָמוֹ וּמְדַבֶּר אֵלִיהָם.

אַדְּ דָרַבִּי לֹא נְתָנוֹ לַחֲשׁבּ דַּרְבָּה. הוּא הָחָוּיק עוֹד הַפָּעִם בְּיִדוֹ וַיּוֹבִילָהוּ וַיַּעֲמִידָהוּ לִפָּנִי אֲרוֹן הַכְּּדָשׁ. הַשְּׁמְשׁ הָבָּה בְיִדוֹ עַל שְׁלְחַן הַבְּמָה לְהַשְׁתִּיק אֶת הַמִּתְפַּלְלִים. עוֹד מָעִשׁ וְכָל אֲשֶׁר בַבּיִת הַוֹּה נָאֱלַם דוּמִיָּה, וְרַק קוֹל יוֹסִי הַקְּמְן נִשְׁמִע בּבּיִת—וְהַקּוֹל כֹּה רוַעֵד וְכֹה מַעַצִיב. כֹּה מַרְעִישׁ אַת הַלְב...

* *

בֶּלְתָה הַתָּפָלֶה. אֲחָדִים מָן הַמִּתְפַּלְלִים נְגְּשׁוּ אֶל יוֹםי, שֶׁעָפֵר עוֹר גְרָהָם לִפְנִי אֲרוֹן הַקּרֶשׁ. וַיָּחֵלוּ לְרַבֵּר אָתוֹ נחומִים וּלְהַחֲלִיק לֶחִיוֹ. אֲבָּל הוּא הִתְּחַמִּק מֵהֶם וְנִדְחַק לוֹ בֵּין הָאֲנָשִׁים וַיֵּצֵא הַחוּצָה.

בחוץ הָיָה כְּכֶר חשֶׁךְּ. בּכּל הָיְתָה רְּמְּמָה. הָאַנִיר עוֹד הָיָה חֵם. הוא הִבִּיט הַשְּׁמִיְמָה וְשִׁם גַּרְאָה לוֹ הַיָּרַתְ בְּאוֹרוֹ הַחַנֵּר וְהַנְּעִים. וּאַלְפֵּי כוֹכְּבִים נוֹצְצִים קוֹרְצִים אֵלֶיו בְּעִיגִי אוֹרֶם. נְדְמָה לוֹּ. כִּי רוֹאָה הוּא שָׁם אֶת פְּנֵי אֲבוֹתְיו הַוְקָרִים הַפַּבִּישִים אֵלֶיו וְקוֹרְאִים אוֹתוֹ אֲלִיהָם וְהוּא עוֹמֶר וּמַבִּים... הַלַּב הָקְמֵן וְהָרַךְּ מְלַא נַעְנוּעִים... חָבֶּץ הוּא עַתָּה לְעַלוֹת עַלִּיהָם –וְנִשׁ אֲשֶׁר נִדְמָה לוֹּ. כִי הִנְהוּ עוֹלֶה...

בְּמַצְּבּ בָּוָה עָמֵּד רְנְעִים אֲחָרִים. אַךְ פָּרָאם שְּמֵע קוֹל: "יוֹסִי, יוֹסִי, בְּנִי וֹ" – הוּא הִפְּנָה אֶת ראשוֹ וְהַנָּה וְקַנְתוֹ עוֹמֶדֶת לְפָנִיוּ. רָנַע עָמֵּד נְדְהָם וְאַחֲרִי בֵן נָפֵּל עַל צנְאַרָה נִיחָל לֹבְבּוֹת...

לאָה לַנ.

החידית. שם

(לפור).

סָקְנָישׁ לְתַלְמִידוֹת "יְרְדְרָדְיָר" בְּנִילְנָה.

222

(סוף).

וְעַצִּים רַבִּים עוֹמְדִים כָּבֶּר מֵצּחֲרִי יְהוּדִית. וְהִיא צְעַדָה בְּרַגְּלֶיהָ הַקְּטִּנוֹת עַל עֻשְׁבִים יְבַשִּׁים. וְעַל עֻלִים נוֹּבְלִים הַמְכַּפִים צִּדְמַת הַנָּעַר; הִיא הוֹסִיפָּה לֶלֶכֶת וְלִתְעוֹת. עַד שֶׁבָאָה אֶל לֶב הַנַעַר.

וְשֶׁם, בְּתוֹדְ הַיַּעֵר, הָעֵצִים מְרָבִּים יוֹתֵר, תְּכוּפִים י) יוֹתֵר מִבְּרֵאשִׁיתוֹ, וְכָלֹ עֵץ נְּלַהַ וְעָבָה יוֹתֵר, וְעַנְפִּי כְּל עֵץ אֲרְכִּים וֹסְבּוּכִים י) יוֹתֵר.

יור אצל זה. ⁽²⁾ זה אחוו בזה. ⁽¹

ויהודית בְּלֶכְתָּה בּישׁר חַסַבְּה בְּכֶל רָנֵע אֶת פְּנֶיהָ לַאֲחוֹרִיהָ. לְסֵעוֹ דַשַׁת אֶת הַדֶּירָהְ. אֲשֶׁר שָלִיהָ לְשׁוּכ בָּה אֶל חבְרוֹתִיהָ. וְהִיא חֲשְׁבָה. כִּי בְשׁוּבָה עֻלִיהָ לְלֶכֶּת מְעַט יָמִינָה וְאַחֲרִי כֵּן שְׁמאלָה. וְאַחֲרִי כֵּן עוֹד פַּעַם יִמִינָה וְעוֹד פַּעם שָמאלָה. וַאַחֲרִי כֵּן אָם תַּדְּדְּרַק עוֹד פַּעם יִמִינָה וְרָאַתָּה כָבָר אָת חַבְרוֹתֶיהָ...

וֹתַלֶּךְ הָלָאָה. מָעַט יְמִינָה וּמְעַט שְׁמאלָה. וַהָּאֲסף כְּבָּר יוֹתַר כִשְּׁלשָה כִּּרְחֵי תִבּלֶת; בְּיָרָה בָּבָר הִיוּ שִשְׁה. שׁבְעָה בְּרָחִים. וָהִיא הָיִתָה שַּמֶּחָה.

וְכָּאֲשֶׁר מָצְאָה כְּבָר אֶת הַפֶּרַח הָעַשִּׁירִי לֹא יְכְלָה עוֹר לְהַחֲזִיק אֶת כְּלָם בְּוָדָה הַקְּמַנָּה הָאַחַת, וַתּאֹמֶר: הַיּי עַתָּה צָרִיךְ לָשׁוּב...

וַתְּסֶב אֶת פְּנֶיהָ לֶשׁוּב... וַתַּעֲמֹד רָנַע. הִיא הָבִּימָה על הַפְּרָחִים וַתַּרָא. כִּי שְׁנִים שְׁלשָׁה מַהֶם הֵם יוֹתֵר יָפִים יְיוֹתֵר גְּדוֹלִים מַהַפְּרָחִים הַנִּשְׁאָרִים. וַתּוֹצֵא אוֹתֶם לְבָדָּם וַחַוֹּיִלֵם בְּנָדָה הַשְּׁנִית. הַפְּרָחִים הַקְּטְנִים – חָשְׁבָּה – הֵם יִהְיוֹ לִנְקְדוֹת אֲחֵרוֹת. אוֹלָם מִשְׁלשֶׁת הַפְּרָחִים הַגִּּדוֹלִים הַצְּשָׁה אָת הַ-יְּקְבוֹץ הַפְּרָחִים חָצֵלֶּה – הוֹסִיפָּה לַחְשׁׁב – יִהְיָה בְעַד יְמִימָה. יְמִימָה אוֹהֶכֶּת פְּרָחִים יוֹתֵר מִצְלָּה וַעְרָה וְהִיא הַלֹא הָיְתָה רַאשׁוֹנְה לֵאמֹר שִׁרָה הַיִּקְבּה הַיָּבָּה הַיִּבְּה הַיִבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הַבְּבִּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הִיִּבְּה וְּבִּבְּה הַיִּבְּה הִבְּבִּה וְבִּבְּיִם הְצִּבְּה הַיִּבְּה הְיִבְּה הְבָּבִייִּה הְבִּבְיִים הַאָּבְּה הַיִּבְּה הַבְּבִּיּה וְבִּבְּיה הְיִבְּה הְבִּבְּה הִיִּבְּה הְבִּבְּיִּה הְיִבְּבִּה הַבְּבִּיּה הַבְּבִּיּה הַבְּבִּיּה הְיִבְּיִבּה הַבְּבִּיּייִי הִּבְּבִּיּה הַיִּבְּה הַיִּבְּה הִיּבְּה הִיִּבְּה הִיִּבְּה הִיִּבְּה הִיִּבְּה הִיִּבְּהִייִייִּייִם יוֹבְּיִב הְבִּבְּיִה הְיִּבְּה הְיִבְּה הִיִבְּה הְיִבּה הִיּבְּה הִיּבְּה הִיִּבְּה הְיִבְּיִּבְּיוֹייִייִייִּה וֹבְיִבְּיִים הְיִבְּבִּיּה הְצִבְּיִּה הְיִבְּה הְיִבְּבְּיִייִייִים וּיִבְּיִבְּיִים בְּיִבְּיִים הְיִבְּבְּיִים הְיִבְּיִבְיִיים הְיִבְּבְּיִים הְבִּבְיּים הְיִבְּבְּיִים הְיִבְּים הְיִבְּים הְיִבְּבְיּים הְּבְּבְיּבְייִים בְּבְיּבְיּבְיּבְיּבְיּים הְיִבְּבְיּבְיּבְיּים הְיּבְּיִים בְּבְּבְים הְיוֹבְיּבְּבְיּבְיּבְּים הִיבְּיִים הְיבְּבְיּים הְיוֹבְיּים הְיבְּבְּים הְיּבְּבְּים הְבְּבְיּבְיים הְיבְּבְּים הְבִּיּבְּבְיים הְבְּבְים הְבִּים הְּבְּבְיּבְּבְּים הְּבְּבְּיִים הְבְּבְּים הְיבְּבְים הְבְּיִבְּים הְּבְּים הְבִּבְּים בְּבְּבְּבְים הְּבְ

הַאָח. יְמִימָה חָבִיכָה. יְמֵימָה! – כְּרְאָה יְהוּדִית – הַבְּילִה הָיא עַהָּה מִימִימָה פִּתְאם בְּקוֹל עַלִּיוֹ, בְּשָׁכְחָה מָה רְחוֹנֶקה הִיא עַהָּה מִימִימָה יְחַבְּרוֹתְיהֵ, וֹתַרְקֹּר וַתָּחֶל לְרוּץ לְשׁוֹב.

וְהַנֵּה "מֶה—מֶה"! נִשְׁמֵע קוֹל בְּאָוְנֶיהָ. כִּי עָנָה לְח הישר בִּהַדוֹי).

יְהוּדִית הָתְחַלְחַלְּה רָגַע, כּי לא יָדְעָה מִי הוּא זֶה הָעוֹנֶה לָה כְמוֹ בְקוֹלָה הִיא.

וּכְמוֹ דְמֶעוֹת עָלוּ בָעֵינִיהָ.

אָז נָשְׁאָה אָת ראשָה וַהַּרָא אֶת הָרָאשִׁים הַגְּלהִים שָׁל הֲמוֹן הָעַצִּים הַפּוֹבְבִים אוֹתָהּ, אֶת סִבְּבֵי עַנְפֵיהֶם הָרַבִּים אֵתמוֹרָאָם וַהָּחֲרַד עוֹד יוֹתֵר. וַהְּרָץ בְּיֶתֶר מְהִירוֹת.

- צַלָּה! יָמִימָה!״ -- קָרְאָה בַחַרָדָה.

- "לֶ־מָהוּ – עָנָה הַיַּעַר בְּהֵר.

וַתְאַמֶץ יְהוּדִית אֶת לְבָּה וַתַּבֵּט עוֹד בַּעַם סְבִיבוֹתֶיהָ נַתַּרֶא אֶת עֲבִי הַדְּרָשׁ, אֶת הָעָלִים הַנּוֹבְלִים הַפְּוֹוּרִים עַל הָאָרֶץ, אֶת לַוְּיִ הַשֶּׁמֶשׁ הַדִּקִּים, הַחוֹיְדְרִים כְּמוֹ כִּרֹב עָמְל בְעַד כִּבְכֵי הָעַצִים הָעֲבְתִּים; אֲבָל כְּל אִישׁ לֹא רָאֲהָה, וּמִי הוא אַפוֹא הָעוֹנֶה לָה בְּקוֹל ?

היא רָצָה הָלְאָה. לַבָּה דָפַּק בְחָוֹּקָה.

פְּנִינָה! צַלְּה! יְמִימָה! – קְרְאָה בִשְׁאֵרִית כֹּחָה – אֶל חַבְרוֹמֶיהָ, אוּלֵי הַשְּׁמַעָנָה אֶת קוֹלָהּ.

נֶ־לֶּ־מָה! – עָנָהָ לָהּ הַיַּעֵר בְּהֵהּ، כְמוֹ לָעַנ לָה הָצִּלְנָרי °).

הִיא הַחַּלְּה לָאַט לְאָט לְהָבִין. כִּי זֶה הֵר הַיַּצַר וְלֹא קוֹל שֶׁל אִישׁ: אוּלָם הַפַּעם נְרָאָה לָה הַיַּעַר מְאָחוֹרֶיהְ נְּדוֹל וְנוֹרָא מְאֹד. הַמְּשְׂתָּרַעַ אוּלַי לַחֲצִי כָּל הָאָרֶץ. וַתְּרֶץ בְּיֶתֶר מְהִירוֹת בְּדַרְכָּה. הִיא חָפְצָה לָשוֹב בִּמְהַרָּה אֱל חַבְרוֹתֶיהָ.

בֶּלה לֹא בָּכְּחָה, וַּם אֶת הַפְּּרָחִים אִמְצָה הֵימֵב בְּאַצְבְּעוֹתִידָ. "עוֹר מְעַט – חָשְּׁבָה – וְשָׁבָה אֶל הַבְרוֹתִידָּ לֵעֵשוֹת אֶת הַ הֶּקְבּוּץ", בַּן, עוֹר מְעַט עוֹר מְעַט..."

הַיא רָצָה בָּאֵיזוֹ שָׁבִיל צָר בֵּין הָעַצִים. וּפַּתָאם עָמֶרָה: אָבָן נְרוֹלָה גַרָרה בַעַרה אַת הַנִּרֶף.

יְהוּדִית לא הַרְבָּתָה לַחֲשׁב. וַמְּסָב אֶת הָאֶבֶן וַמְּרְץ ילִאָה.

צַּכְל הַשְּׁבִיל הָלַךְ הָלוֹךְ וָצֵר, וְיהוּדִית הָגִּיעָה עַר מְקוֹם עַנָפִים סְבוּכִים מָאר, אֲשֶׁר בָּגְרוּ לְפָּנֵיהָ אֶת הַהֶּרֶךְ מַעַבֹר עוֹר.

רָגַע עָמָרָה יְהוּדִית נְפְּעָמָה. וַתִּשְּׁצֵן עַל עָנֶף אֶחָר רַךְּ, וֹמַחֲשֶׁבָּה אָחַת חָשָׁבָה: מֶה עָלִיה לֵעשוֹת עַתָּה:

לְשׁוּב בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר בָּאָה לֹא חָפַצָּה, כִּי לֹא יָכְלָּה לְהַבִּיט בָּפְנֵי תַעֵּר אֲשֶׁר מֵאַחֲרִיהָ, וּלְפָנֶיהָ אֵין דֶּרֶךְ, אוּלְם הוא אִמְּצָה אֶת לִבָּה וַתַּפְּרֵד בְּיָדִיהָ הָרַכּוֹת אֶת עַנְפֵּי הָעַצִּים (וְלֹא הִתְּבּוֹנְיָה, בִּנְפֹל הַפְּרָחִים הַיָּפִים מִיָּדֶיהָ), וַתִּדְּחַק בִּינִיהָם, וְאֵוֹ גַרְאֵתָה לָה הַדָּרֶךְ רְחָבָה מָאר.

כְּכֶּר עֲגֶּלֶה נְגְלְתָה לְעֵינֵיהָ וּבְתוֹךְ הַכְּכֶּר וְבְעָה נְחְטָרָה מְאֹר אֲשֶׁר עַצִּים פְּזוּרִים סוֹבְבִים אוֹתָה בְעַגּוּל.

יְהוּדִית אָבְרָה לְטַפָּס וְלַעַלוֹת עַל הַנָּבְעָה הַוּאת. אוֹלַי תִּרְאָה סִשָּׁם אֶת חַבְרוֹתִיהָ וְקַרְאָה לְהָן לְעֵוָרָה.

היא מְּפְּטָה וַתַּעֵל עַל הַנְּבְעָה וַתְּעֲלד בְּראשָׁה, כֶּל הם גֵּוָה עָלָה בְּפָּגִיהָ, כֶּל שַעֲרוֹתִיהָ הָיוּ פְּזוּרוֹת בְּתַלְתַּלֵיהָן עַל שׁבְטָה. הַשְּׁמִים הָיוּ בָהִירִים כּבְדֹלַח. הַשְּׁמֶשׁ כְּמוֹ וְרֵד מְעַמ מְחַצִּי הַשְּׁמִים וַיַּעֲמֹד מֵעֵל עָרְפָּה. הָעֵצִים כְּמוֹ עְמְדוּ בְּלֶם צְפוּפִים, כְּלֶּם גֵּד אֶחָד מִתְּחַת הַנְּבְעָה וַיִּתְבּוֹנִוּ בִּפְנֵי הַנְבוֹרָה הַקְּפִנָּה וַיִּשְׁהָא עַל אֹמֶץ רוּחָה; וְהִיא, יְהוּדִית, בּּרְשָׁה כַפֶּיהָ וַתִּקְרָא:

- הוֹי, חַבְרוֹמֵי, חַבְרוֹמֵי!

אַד לא גָעָנָהָהּ וְרַקֹּ הַסְּיָה קַלְּה עָבְרָה בֵּין עֲצֵי הַיָּעַר. וַהַּקָרָא יְהוּדִית:

- הוי, אַחִיוֹמֵי, אַחִיוֹמֵי !

אַך לא גֶעֶנָחָה, וְרַק הַבְּקלָה גַשְּׁמְעָה מָבֵּין הָעֵצִים. נַתַּקְרָא יְהוּדִית גַּ

רוי. צַּקִי! אֶקִי! – הוי.

אַך לא נֶעֶנְתָה רק נָאֵנַח הַיַּעַר מְאר.

וַתַּקְרָא יָהוּדִית:

- הוי, אָמָא, אָמָאו –

אַך לא גָעֶנְתָה. רַק הְוְרַעֲנַע הַיָּעַר.

נתַּקְרָא יָהוּדִית:

- הוי, אַבָּא אַבָּא!

אַך לא גָעֶנְתָה. רַק זְעַזיִע הָעַצִים דְנָה נְדוֹל. כְּמוֹ הַשְׁבִי כְלָם לְהַעָקר מַשְּׁרָשׁיהָם וְלֹנְפּל...

נֹהָצֶסֹף יָהוּדִית שְׁאַרִית כּחָה נַהַּלְּכָא לְאַחַרוֹנָה:

הוי. אלי. אלי! הושישני! –

וְהַנֵּה נִרְמָה לָה. כְּמוֹ נָעָקְרוּ כָּל הָעַצִים מְשְׁרָשׁיהָם וַיַּנְבָּהוּ וַיִּתְעַלוּ נְבַחָה נְבּהָה. עַד אֲשֶׁר לֹא הַעַצר הָעין כֹּח

¹) הַר דָּזָה קוֹל הַיַּעַר, הַנְּשְׂמַע בְּהַפְּמַק קוֹל הָאִיש. ²) שְאִינְנוּ מַרַחָם.

לְרָאוֹתָם; וְעַמוּדֵי אוֹר. עַמוּדֵי זָדָב. הוֹלְכִים וְיוֹרְדִים מַמְּרוֹם הַשְּׁמִים וּמְמַלְּאִים אוֹר אֵת כָּל הַכָּכָּר וְאֵת כָּל עִנְּיהָ: בֶּגע גִּרְמָה לָהּ. בָּאלוּ הַשֶּׁמֶשׁ בְּעַצְמָה וְרָדָה עַתָּה וַמְּעֵמֹר על ראשה. וְזִמְוּם נְעִים מְאד בָּא נִיְמלּא אֶת אָוְגִיהָ. הִיא נְפְּלָה עַל ראשׁ הַנְּבָעָה כָּמוֹ מְתַעלְּפֶת, וּבְּתוֹךְ הַהַּמְלָה הַנְּעִמָה שׁוֹמַעַת הִיא בְּמוֹ בַּחֲלוֹם קוֹל קוֹרֵא: יְהוּרִיתוּ יְהוּדִיתוּ...

וְהַקּוֹל הוֹלֵדְ וְחָזָק; אוּלָם הַיא שוֹבֶבֶת לָהּ, אֵינֶה מְנִיעָה יַר וָרָגֶל וּמְקַבָּה עַד שָּׁיִקְרֵב הַפּוֹל אֵלֶיהָ יוֹתַר.

וָהַקּוֹל הוֹלֵדְ נַקְרוֹב. הוֹלֵדְ וְקָרוֹב.

יהודית! יהודית! – צעַקים בְּכַל כֹחַ.והיא שוֹבַבַת.

יהודית! יהודית! – צועקים.

הָיא מֶתְחִילָה לְהַבִּיר לְאַט לְאַט אֶת הַקּוֹלוֹת... הַנָּה קוֹל אֲחוֹתָה... הָנָה הוֹי – קוֹל אִמָּא... הַנָּה... הַנָּה... יַר נָנְעָה בָה... יָד חֲבִיבָּה... יַד אִמָּא יִ...

הִיא פּוֹקַחַת אֶת עֵינֵיהָ. אִפְּה וַאָּחוֹתָה עוֹמְרוֹת סְבִיכְה פּוֹרְשוֹת אֶת כּפִּיהָן, וְהָאֵם מְנַשֶּׁקֶת אוֹתָה עַל פָּנֶיהָ לוֹלַחַת אוֹתָה בְּיָרֵיהָ וִמְחָנֶּוָת קוֹלָה:

הוֹי, בָּתִּי, בִּתִּי הַיְּקְרָה, הַחְבִיבָה, הַנְּצִימָה, חַיָּתִי, בַּשְּׁתִי! מָה הָיָה לַךְּ? מה פֹה עַשִּׁית?

ויהוּדִית מִתְבּונֶנֶת הַישֵׁב לְכָל אֲשֶׁר סְבִיבָה זוֹכֶרֶת אַת כָּל אֲשֶׁר עָבַר עָלֶיהָ וְעוֹנָה:

- לא כְלוֹם אַמָּא. אָנִי שִיַּלְתִּי פּה. אֵין דְּבָר. הָעֵיתִי מָעַט...
- אָבֶל איך זָה הָלַכְתָּ לְבֵּדֵךְ אֶל הַנַּצֵר ? סַיָּתִי. שִׁמְתִי ? –
  - לְבַקשׁ פְּרָחִים. אִפֶּא. דְּלַרְתִּי. פִּרְחֵי תְּבַּלֶּת...

אָבָל רְאֵי נְא הַלֹא הַנָּה הַכֶּּרֶךְ אֵל הָעִיר. עוֹד שְׁנַיִם. שְׁלשָׁה עֵצִים. וַאֲנִחְנוּ יוֹצְאוֹת אֶת הַיַּעַר. וְלְמָּה שְׁכַבְתְּ עַל הַנְבָעָה ? הוֹי. בִּתִּי. בְּתִי !

- קנדי, קנדי הייתי באָה בְעַצְמִי אֶל הַבּיִת, וְלְמָּה בַּרַדְתּן עַלִי כָּל כַּךְ ? הַרַדְתַּן עַלִי כָּל כָּךְ ?
- אָבל רָאִי נָא אֶת שׁלְמֶתְךְּ הַקּרוּעָה. אֶת שַׁעַרוֹתִיךְ הַפָּרוּעוֹת וָאַת יָדֵיךָ הַשִּׁרוּמוֹת :
- אַן דָּבֶר. אָמָא. אֵין דָּבָר. וְצַלְה וּפְּנִינָה וִימִימָה הַבְרּוֹתִי. עוֹדָן שָׁם שָׁם עַל הַדָּשָׁא?
- הן הַלא שָׁבוּ זֶה בְּשָׁעָה אֶל בֵּיחָן. וְלוּלַא הֵן שֶׁבָּאוּ -וְהִנִּידוּ לִי אֶת דּרָכּךְּ, שֶׁהָלַכְתְּ כָּהְּ, מי יוֹרַעַ מְתִי שַׁבְתְּ אֶל הַבִּיִת וֹ...
- אָמָא יוֹתֵר צַר לִי. כִּי אָבְדוּ מִמֶנִי הַפְּרָחִים בּהָרֶךְ. הַם הָיוּ פּרְחֵי תָכֶלֶת יָפִים מְאֹד; לוּ רְאִיתִם אִמִּי. נַם אַתְּ אַחוֹתִי... יֻּלְבּוּץ" חָפַצַנוּ לַשַשוֹת מֵהֶם... לְבִּוּץ שֶׁל פְּרָחִים !...

אָם יְהוּדִית הָוְתָה נְרְעָשָׁה מְאֹד וְלֹא נָתְנָה עוֹד לֹיהוּדִית לְּדַבֵּר. הָאֵם וְהָאָחוֹת הַבִּיאוּ אֶת יְהוּדִית הַבְּיְתָה. הָאָב חָפִּץ לַעֲנִשׁ אוֹתְהּ. אֲכָל הָאַם וְהָאָחוֹת לֹא נְתָניהוּ. כֵּי הַאָב הָבְּיִד הָבִּרִית הַרְבָּה אֶת כֹּחוֹתֶיהָ. "קְפּוּץ" הַפְּרָחִים לֹא נַעֲשָׂה. וְגַם אֶת הַ-ּפָּגוֹל" הָרְיםוּ צֵּלְה פְּנִינָה וִימִימָה בְּהַחְפָּוֹן") לְשׁוֹב הָעִירָה. לְחוֹדִיעַ על דְּבר אָבְדֵן יְהוּדִית. אַחַרי לֶשְׁה בִּשְׁר בִּעָר אֶרָבן יְהוּדִית. אַחָרי שֶׁקרְאוֹ בִשְׁר בִּשְׁר אָנְר בִּיִעַר אָקְר הַבְּיִלֹה.

בּן. עַלִּיזָה וְאַמִּיצַת לֵב מְאַד הָוְתָה יְהוּדִית. אֲכְל גם שוֹבֶבָה מָעַט.

ק. ל. סילמן.

(1 בַּמַבֶּרָן.

<u>anamanamanamanamanamanamanamana</u>

פש הַצּוֹעֲנִית הָעִכְרָיָה.

(ספור).

(S)

(הַמִּ'שָׁהְ).

אַך שָׁמְעוֹן אַקּרְמֵן חָשֵׁב אַהֶּרֶת: בְּרוּר הָיָה לוֹ. בִּי אַלֶּה הֵם רַאוֹעֲנִים שֶׁהָיוּ בְבִּיתוֹ וַאֲשֶׁר בַּתְּהָה נַּלְּקְּהָה מֵאְהָלֶם. הוּא הִּכִּיר וֹאת בַּבֶּלֶבּ הַקְּמְוֹ, צֲשֶׁר לָפִצִּץ וַלְּקִק אֶת נַעֲלֶיהָ בְּשָׁעָה שֶׁהֶעֶמִירוּהָ לְפְנֵי הַצּוֹעֲנִים לְהַבִּירִם. כָּל הָאֲנְשִׁים שֻׁעָמְרוּ שָׁם לֹא שָׁמוּ לֵב לַדְּבָר הַוֶּה; אַךְ מַעִינִיו לֹא נֶעְלַם דַּדְּבָר. וּבְּכָל וֹאת לֹא דִי שֻׁלֹא הָאֱשִׁימְה עַל

ַרַבּים מָבְנֵי הָעִיר הַתְּרַעֲמוּ עַל בַּרְנָה מְאֹד. רֵאשִׁית. מַבְּנֵי שֶׁלֹא הַיָּה אֶצְלָם כָּל סָפָקּ, שֵׁאֵלֶה הַם הַצּוֹעֲנִים. אָשֶׁר הַתְּנִקְשׁוּ בְּנַבְּשׁוֹת בִּית אַקְרַמַן. כִּי אֹהֶל אַחֵר לֹא זְרְאָה אֶתְמוֹל בִּסְבִיבוֹת הָעִיר; וְשׁנִית. הַן בִּין כַּךְ וּבִין כַּךְ רוֹצְחֵי נָפָשׁ הַם. וֹמָה הָיִתָה חֲבָרָה. לוֹ אָמְרָה: .הַן"!

"באָד "נְשָׁמָה צוֹעַנִית הִיא! נְחָשׁ בְּתוֹךְ אָדְם!" – אַדְ

הוֹצִיאָה אֶת הַצוֹעֲנִים לַחָפְשׁי, אֶלֶא שָׁנַם הָכִּיר אֶת צַדְקָתָה.

"לא נְשֶׁמָה צוֹעֵנית יֵשׁ בַּנַעַרָה הַזֹּאת -אֲמֵר בְּלְבּוֹשׁ אֶלְאּ אַדְרַבְּה, נְשָׁמָה עַבְּרִית! הִיא מֵרְנִּישָׁה בְעַצְמָה אֵיזֶה חוֹבוֹת לְאֹהֶל. סוֹף סוֹף אָכָלָה מִלַּחְמֶם וְלָבְשָׁה מַלְבּוּשִׁיהָם וְחָיִתָּה עִמְּהֶם מִסְפּר שִׁנִים! הָאָהֵל סְכַּךְ עַלִיהָ בַּוֹּתֶף מֵלְר. וּבַּנַּוְץ – מֵחֹם. הַצּוֹעֵנִי הַוְּקֵן הַנּן עַל הָאֹהֶל – וְעִם זֶה נַּם עָלִיהָ! וְעַהָּה שִׁלְמָה לְהָם אֶת חוֹבָה הָאַחֲרוֹן. הִיא הָצִילָה אוֹתָם מֶחַיֵּי כֶּלֶא הַקְּשִׁים מִמֶּעֶת. וּבָוֹאת נְמְרָה אֶת הָשְׁבְּנוֹתֵיהָ עִם הָאַהָל״.

. 20

ואולם ליל הבלהות. אשר כא על בית אקרמו, לא עָבַר כְלִי תוֹצָאוֹת. רְכְקָה הַתְּחַלְחֲלָה מָאד בַּרְאוֹתָה אֶת דַמָּנֵת בָּנִים אֶל בָּנִים. הִיא הָאֶמִינָה בְרָנַע וָה. שֶׁשְׁלֹמֹה וֹמֶרְיָם שֶׁלֶּה כְּבָר הוּמָתוּ. נֶחְנָקוּ אוֹ גַשְׁחָמוּ. וָאֶת הַרַעֵיוֹן הַנּוֹרָא הַנָּה לֹא יָכְלוּ לְהוֹצִיא מְלְבָּה נִם כֹּאַשֶׁר הַבִּיאוּ לְפָנֶיהָ אָת שְנֵי יִלְדֶיהָ בּוֹכִים וְנְרְעָשִׁים. וְהַפָּה דִבְרוּ אֵלֵיהָ ונחמו אוֹתָה. הָרשׁם אֲשׁר עָשֹׁה עָלִיהַ הַרגע הַנּיֹרָא הַהוֹא דָיָה חָזָק מִמֶּרְאֵה עִינֶיהָ. בְּיוֹם הַמֶּחָרָת חָלְתָה וְנָפְּלָה לְמִשְׁבָּב – לֹא לְיָמִים וְלֹא לְשֶׁבְעוֹת; כִּי בָקרוֹב לְשָׁנָה הָתְהַפְּכָה עַל מְשֶּׁתָה בְּמַחְלוֹת־עֲצַבִּים שוֹנוֹת. כָּל הָרוֹפְּאִים אמרו פה אחר. כי כדי לחוק את עצביה הרפים. צריכה היא לנסע ל שבה"). האויר הצח והמנוחה השלמה אשר הַמְצָא שָׁם בִּהְיוֹתָה רְחוֹלָה מְבִיתָה וְחָפְשׁית מִדַּאֲנַת הַבַּלְבָּלָה וְמִפּוּל הַבָּנִים – יַשְׁקִימוּ אֶת גַעַבֶּיהָ וִיחַוְּקוּ אֶת בְּרִיאוּתָה הָרָבָּה. אַךְ קַשֶּׁה הָנָה לָה לְהַפְּרֵד מִבְּנֶיהָ הָאֲהוּכִים וּמֶן הַרְאָנָה הַנְּצִימָה שָׁהִיא דוֹאָנָת לֶהֶם הָּמִיד. וַאַּךְ בְּּרֹב עֶבֶל עָלָה בִידִי אַנְשֵׁי הַבַּיִת לְפַתּוֹתָה. שֶׁתַּסְבִּים לֹנְסִיעָה זוּ וְהֵיא הָסְכִּימָה אַךְ בּתְנֵי שֶׁתִּפֵע אָמָה גַּם מְרָיָם בְּתָּה.

בּנְסִיעָה שֶׁל יוֹם וְלַיְלָה אֶחָד בְּרָכֶּכֶת הַמִּיְטוֹר כְּכָר הֶרְאַתָּה פְּעֻלְּה לַטִּיְה לְשׁוֹבָה עַל הַחוֹלָה: הַהְּחַק הַתְּמִיִרי בֵּיז הַנוֹסְעִים הַמְּחָהַלְּפִים כִּמְעַם בְּכָּל תַּחָנָה וְתִּחָנְה -יְשָׁנִים יוֹצְאִים וְחָדְשִׁים בָּאִים; הַיְשִׁיכָה בֵין אֲנְשִׁים וְרִים, שֶׁבֶּל אֶחָד מֶהֶם דּוֹאֵג אַךְ לְעַצְמוֹ וּלְרוֹחָתוֹּ וְנִיְחַק לְרְשׁוּת חָבֵרוֹ. –הַעִירוּ בְּקַרְבָּה רִנְשֵׁי דְאָנָה לְעַצְמָה וְהַקְּבָּרָה עַל מָה שְשֶׁיְךְ לָה. בְּבִיתָה הָוֹיְה רְנִילָה לְרָאוֹת כָּל בְּנִי הַבּּוֹת עוֹמְדִים עֶלֶיהְ וְדוֹאֲנִים לָה. עֻשֶּׁר פְּעָמִים הְנִּישׁוּ לָה כּוֹם וּבְרנֵּוֹ. יְדוֹע יְדְעָה שְׁלֹא וִתְעַצְּלוּ מְהוֹנִיע אוֹתָה נַם כַּפַּעַם הָאַחַת עַשְּׁרָה, וְלֹא יַרְפּוּ מִפֶּנָה. עַד שַׁתִּאֹכַל וְתִשְׁהָה.

בְּבִיתָה הָוְתָה מִתְאוֹנֶגָת עַל אִישְׁה וּבְגֶיהָ. בִּי בְּשֶׁלֶּהֶם הַיֹּא חוֹלֶה. מָפְּנֵי שָׁהַם מְצְשַׁרִים אוֹתָה בְּמִצְּלְּ וּבְמִשְׁתָּה וּבְדַצְנְתָם הַנִּפְּרָזָה צָשֶׁר יִרְצִגוּ לָה תָּמִיד. רוֹצְה הִיא לִהְיוֹת עַרָה – הַם מְיַשְׁנִים אוֹתָה; רוֹצָה הִיא לִישֹׁן – הַם מְוַעְוְעִים אוֹתָה בְּכוֹסוֹת חָלָב. בְּבַפּוֹת יֵין, בְּמִרָק, בְּסַמִּים מְרִים. הַבּבֵּית הַכֹּל מַר. רָע, מַכְעִים; צַבְל הַכֹּל דּוֹצְגֹּ לְדָּוּ.

ופה... איש איש על הַזֶּרֶת שֶׁלוֹ. כָּל אָחֶר מַּקְפִּיד עִמְהּ. שָּלֹא תִשְׁעוֹ על יַלְקִיּטוֹ. שֶׁלֹא תַתְנָה. חָלִילָה. מְמַה שֶׁשִּׁיְךְ לוֹ. וְלֹא עוֹר אָלָא שָׁהוּא נָהְנָה אִם עוֹלֶה בְּיָרוֹ לַהַרָּחַק בִּנְבוֹלְךָּ וּלִצְעַרֶךְּ!

כֶּל זֶה עוֹבֵר בְּקְרְבָּה אֶת בָּרָצוֹן לְהָגֵּן עַל עַצְמְהּ וְלְשָׁמֵר עַל וְכִיוֹתֶיהָ—דָּבָר הָחָסֵר תְּמִיד אֲצֶל הוֹלֵי הָעֲצָבִים כְּרַבְּקָה. הִיא צְּכְלָה כִיוֹם זָה אֶת צְּרְחָתָה לְתֵאָבוֹן; גַם גוְהַרָה לְשְׁתּוֹת אֶת סַמֵּי ְרפּוּאָתָה בְּמוֹעָיָם. מֵעִינֵי מְרְיָם לא גַעַלֵם הַשִּׁנּוּי הַנָּה. וַתִּשְׁמַח עַלִיו מָאר.

לְעֵת עֶרֶב בָּאָה רִבְקָה כִּדְבָרים עַם אּשָׁה אַחַתּ, אֲשֶׁר נִכְּנְסָה אֶל הַאֶּרְכָּבָּה מִן הַתַּחָנְה הַקּרוֹכָה וַתַשֶּׁב אָצְלָה. זֹאת הָוְתָה אִשָּׁה עִבְרנָה כְּכַת אַרְבָּעִים. מִמֵּלְבּוּשִּׁיהְ הְיָה נִבְּר, שְׁאִינָה. הִיא הְוֹתְה נְבָר, שֻׁאֵינָה הָא בְּנִיה הָעִצוּכִים הַנִּירָה סִנּוֹרִים, שְׁהִיא אֲבֵלוּת, אַךְ בְּּנֶיהְ הְעֲצוּכִים הַעִּידוֹ יוֹתֵר מְעֲשְׂרָה סִנּוֹרִים, שֶׁהִיא יוֹתֵר מְעֲשְׂרָה סִנּוֹרִים, שֶׁהִיא אֵבְלִּתְּה בַּנִּנְבָּה. הַאָּבְלִּה.

לְשִׁמְּחַת רַבְּקָה נוֹדַע לָהּ, שֶׁשֶׁכֶנְתָּה זוּ הִיא נְּרַת עִיר "שַׁבָה". וּשְׁכָנְתָּה שְׁמְחָה זֵם הִיא בְּשְׁכְעָתָה. כִּי רַבְּקָה נוֹחַעֵּת לָשֶׁכֶת בְעִירָה. רַבְּקָה דָאֲנָה בְּכָל עֵת נְסִיעְתָה: "מִּי יוֹדֵעַ בְּכַמָה יַעֲלָה לָה בְּּ"שַׁבָּה" שְּבֵר מָעוֹן לָה וּלְבַתָּה. מְזוֹנוֹת זַרוֹפָּאים? הַהוֹּצְאָה רַבָּה זֵם בְּלֹא זָה! הַאֵּינָה יוֹדַעַת אֶת דַּרְכָּם שֶׁל בַּעַלִי הַמְּלוֹן בְּעָרִים הַנְּדוֹלוֹת?! זַבְּם בְּעַר נְשִׁימֵת אַנִּיר־חַדְרוֹ צַּרִיכָה אַתְּ לְשַׁלֵּם. הַכֹּל וִמְבֵּר בַּבְּסַף!

וּבְּדַבְּרָה עם שְּבֶנְתָּה עַלָּה עַל דַּעְתָּה שֶׁטוֹת הָיָה לָה לְשָׁכּד מֶעוֹן וּמְזוֹנוֹת יַחַד בְּבֵית הָאִשָּׁה הַוּאת. הִיא אִשְּׁה פְשׁוּטָה—בַּעַלַת־בִּיִת... וּבָוַדִּי לֹא תְבַלֵשׁ הַרְבֵּה.

וְרְעִיוֹנוֹת בָּאֵלֶה עָלוּנִם עַל לֵב הָאַלְמֶנָה דִּינָה קּסְּטֶר.

(זָה הָיָה שְׁמֶה), בְשְׁמְזֶה מִפּירַבְקָה, שֶׁהִיא נוֹםעַת לְהְתְרַפֵּא

בְּישֵׁבָה". מְתְחִלֶּה הִתְּאוֹנְגָה על רוֹפְּאֵי עִירָה. שֶׁשְּׁלְחוּ אֶת

בַּעַלְה לְעִיר א. לַעֲשׁוֹת בּוֹ נְתּוֹחַ, בְּעוֹד שֶׁחוֹלִים מְעָרִים

בְּעַלְה לְעִיר א. לַעשׁוֹת בּוֹ נְתּיֹחַ, בְּעוֹד שֶׁחוֹלִים מְעָרִים

אָחָרוֹת בְּאִים לְּתָּרָפָּא בְעִירָה. מִי יוֹדַע יִּ נְבּוֹל הֵיוֹת, כִּי אֲחָרוֹת בְּעַלָּה בַּעְלָה בְּעִיהְה בְּעָלָה יִנִים וְּעָלָה עַל לְבָּכָה: לוּ חָפְּצָה הָאִשֶּׁה לְשֶׁכֶּת בְּבִיתָה הְנִיּחָה יְבְּיֹלְה יִּתְּלְּה נְּעָלָה בְּעִירְה בְּעִילְה יִבְּיִתְה הָאִיר בְּעְלָּה יִּה הִּא מְרָוֹח וְכּוֹלְה שָׁנְתְּבְּר בְּעִיכְה בְּעְ כְל מִשְׁעַן לָחָם. בִּיתָה הוּא מְרְוֹח. בּלְנִי שְׁנְבְּה לְּעָּכְה בְּךְ מְרָב מִיֹבְה הִאָּה אָמְנִם לֹא תִשְׁב שְּבְלִיה בְּשִׁם יִתְבָּרְךְ יָמִים, אֲבֶל מוֹבִים נַם חַיֵּי שְׁעָב, מִּסְתְּמָא לֹא יִעְבְּר וְמִים, וְבָּלְ מוֹבִים נַם חַיֵּי שְׁעָב, מִסְתְּמָא לֹא יִינִים בְּעָבְה הַשֵּׁם יִתְבָּרְךְ נָם אָחָרִי בּן.

י) עיר בּסְבִיבוֹת אוֹדֵיסָה, מִצְשַּיָנֶת בְּאַנִּירָהּ דַשּוֹב וְהֵיא מַקַלְשׁ לַחוֹלִים.

וָהַתְחִילוּ שַתַּי הַנְשִׁים מְרַפּוֹת אִשה אֶת רַעוּתָה: דינה התחילה לננות את כפי המלון בעירה שבעליהם הַם פָּשׁוּם חַיוֹת רַעוֹת, וְלָאוֹרְחִים הַמֶּתְאָרְחִים אֶצְלֶם אֵין הַבְּעוּחָה הַדְּרוּשָׁה לֶהֶם; וְכי אוֹרֵחַ נִכְבָּד בּוֹחֵר לְהִתְאָרֵחַ בְּבִית אִישׁ פְּרָטִי. וֶרְבָּקָה הַהָחִילֶה מְסַפֶּרֶת לְתְפָּה: שבעלה, בעצב, איננו עשיר נרול... בעל־הבית פשום... וְהֵיא אֵינָה חוֹלֶה פְּסְבֶּנֶת, חָלִילָה... רְגִילֶה הִיא בְּבֵיתָה לְחַיִּים פְּשוּטִים. אוֹכֶלֶת משהוּ וִישֵׁנָה כְּמוֹ שִׁיְשֵנָה, בְּלִי דַקְדוּקִים... וַדְרֶדְ אַנְב נוַרָקָה מַפִּיה, שהיא הַיְתָה רוֹצָה יוֹתֵר לְהַתְאָרֵה בְּבִית בְּרָטִי, אֵצֶל בַּעַלַת בּיַת טוֹבָה וּפְשׁוּשָה, כָּמוֹ שָׁהִיא בַעַצְמָה מוֹכָה וּפְשׁוּשָה. וּבְשַׁעָה שָׁהַן מְדַבְּרוֹת כַךְ וּמְרַמוֹת אָשָׁה אָת רְעוּתָה, הְשְׁווּ בִּינֵיהֶן וָהַ״עֶסֶק״ וְנָמַר פַּרְצוֹן שְׁתִּיהָן. רבָקָה הָתְאָרְחָה בְּבֵית דִּינָה בּקבִי חָנֶם", וְהַמְּחַיר הַנֶּה כְּכֶר הִסְפִּיק לַרִינָה לְכַלְכֵּל אֶת בַּיתָה. וֹבָנֶיהָ יָכְלוּ לְהַתְּאַבֵּל עַל מוֹת אֲבִיהֶם בְּלִי מַפְּרִיעַ מֶרָעָה וּמֵחֹפֶר לְחָם.

לְסוֹף רָאֲתָה רִכָקָה מה מָאד הַיִּטִיבָּה לַעֲשוֹת

בְבָחַרָה לָשֶׁבֶת בְּבִית דִּינָה: מַהֲלֵת הַמִּיכָה הִתְחִילָה לְהָצִיק לָה בַּיָּמִים הָאַחֲרוֹנִים בְּאֹפֶן נוֹרָא. וְאָז צְרִיכָה הָוְתָה לְהַשְׁנָחָה רַבָּה, לְדַאֲנַת אֵם, וְכִוֹאת הְוְתָה לָה בַּעֵלַת מְעוֹנָה.

הַיא שָׁמְרָה עָלֶיהָ וְדָאֲנָה לָה כְּאֵם רַחֲמָנִיָּה. כִּמְעַטּ שֶׁלֹא מְשָׁה מִמְּשָּׁתָה. רַבְּקָה קְנְּתָה לָה אָחוֹת טוֹכָה וְאֵם רַחֲמָנָיֶה בִּמְחִיר מִצְּעָר; וְהַהִּירָה וְהַמְּוֹוֹן עָלוּ לָה אַפּוֹא בִּחָנָם.

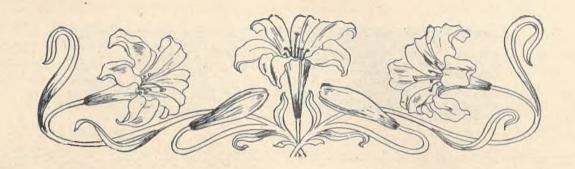
יְעוֹד יוֹתֵר נְּדְלָה שִׁמְחָתָה, בִּרְאוֹתָה אֶת הַקּרְכָה יְהַהְבָּה הָרַבָּה, שֶׁדִּינָה זוּ מַרְאָה לְבִתָּה – לְמִרְיָם. הִיא אוֹהֶבֶת אוֹתָה מַמֶּשׁ כָּאֵם מוֹבָה. וְיֵשׁ אֲשֶׁר תְּחַבְּכֶּנְה פִּתָּאם, יְתָאֱצֵל לָה נְשִׁיקוֹת נְשִׁיקוֹת, עַד שֻׁהִיא, רַבְּלָה, נַכְלֶמֵת בַּפְנֵי עַצְּמָה. הִיא יוֹדַעַת, שֶׁיָּה בַּמָּה שֻׁלֹא נְשְׁלָה אֶת בִּתְּה הַיא חושָׁבֶּת אוֹתָה כָּבֶר לִיְּנְדוֹלְה״, שָׁאֵין נְשִׁיקוֹת־אֵם לְכָבוֹד לָה. – אֲבָל נַחַת־רוּחַ יָשׁ לָה מִיָּה הַּרְבַּה־הַרְבַּה. (עוד נָבּא)

יהורה שמנברג.

וְהָיָה בְּאַחַרִית הַיְּמִים.

دع الددا، الله

(מעשיה).

-2322-

קוֹל הַפַּעֲמוֹן נִשְּׁמַע בָּחָדֶר וּקְצִיעָה וְשׁוֹשַׁנָּה נְשְּׂאוּ אֶת עינִיהֶן אֶל אָפָּן, בִּתְאֵבוֹת לְדַעַת מִי זֶה בָא אֶל בִּיתָן בָּעֵת.

לְכָנָה וּרְאֶינָה, יַלְדוֹתַי, מִי הוֹא זֶה הַבָּא, – אֶמְרָה לֶהֶן הָאֵם. לֶהֶן הָאֵם.

זַהֶּרֹצְנָה הַיְּלֶדוֹת אֶל הַהֶּלֶת וּכְּרָגַע שְׁבוּ וּמִּכְהָב בִּידֵיהָן. בִּירִוּצַת שִׁמְּהָה מָּסְרוּ הַיִּלְדוֹת אֶת הַפִּכְהָב לְיֵד אִפָּן, בְּחָשְׁבָּן, בִּי מֵצֵת דּוֹדְן הוּא, הַבְּא מִהֵי שָׁנָה בְשְׁנָה לְעֵת כְּוֹאת אֵל בִּיחָן לְבַנְּנְרָן. וָאָמְנָם הֵן לֹא טָעוּ, כִּי אַהֲרֵי אֲשֶׁר קְרָאֶה הָאֵם בִּיחָן לְבַנְּנְרָן. וְאָמְנָם הֵן לֹא טָעוּ, כִּי אַהֲרֵי אֲשֶׁר קְרָאֶה הָאֵם

יְצְהָקֹ דּוֹדְכֶן כּוֹתֵב לִי, כָּי בַשֶּׁבוֹעַ הַבָּא יָבֹא לְהַתְּאָרַח בְּבִיתַנוּ. אֲבָל בְּשֶׁרָם יְבֹא, חָפֵּץ הוּא לְדַעַת, הַהְיִיתֶן הְּמִיד מִוֹבוֹת וּמַקְשִׁיבוֹת, אָם לֹא ? אָמְנָם עַל קְצִיעָה אֵין לִי לְהַתְּאוֹנֵן בְּבַל אַהְּ, שׁוֹשֵׁנָה, הַלֹא תַּדְעִי, כִּי תָמִיד אַהְ מְקנְּאָה בַאְחוֹתֵך נִקּל אַהְ, שׁוֹשֵׁנָה, הַלֹא תַדְעִי, כִּי תָמִיד אַהְ מְקנְאָה בַּאְחוֹתֵך וְקֹנֵּיִב לוֹ אֶת בָּל זֹאת.

אָנָא, אִפִּי הַנְקָרָה; אַל נָא תִּכְתְּבִי לוֹ פַּדְּבָרִים הָאֵלֶה, וְאָנֹכִי לֹא אֶהֲיָה עוֹר יַלְדָּה מְקַנְּאָה; הַנְּנִי מַבְּמִיחֵדְּ, אַפָּא ! כִּי אָם תִּכְתְּבִי לַדּוֹר. כִּי יַלְדָה מְקַנְּאָה אֲנִי, לֹא יָבִיא לִי כָּל מִנְחָה.

ן נְצֶשֶׁה לָךְּ בָּאֲמֶת כְּנְמוּלֵךְוּ – חוֹסִיפָּה הָאֵם – צְּבֶּל הַפַּעֵם לֹא אֲסַפֵּר לוֹ דָבָר, כַק אַהְ שִׁימִי זאת אֶל לְבֵּךְ. וַהַיִּמִיבִי דַרְבָּבְּה.

וְשׁוֹשַׁנָּה אָמְנָם שָּׁמָת לְבָּה לְרָבְרֵי אִבֶּה, וַהֶּחְדֵּל מִהְיוֹת מְקַנְּאָה בַאֲחוֹתָה, בְּתֵת הָאֵם לָה וְלִקְצִישָה דְּבַר־מָה. אַדְּ לֹא לְיָמִים רַבִּים הוּשַב מִנְהַנָּה.

וֶהַנָּה בָא הַדּוֹד יִצְּחָק וַעָפּוֹ הַרָבָּה אַרְנָּזִים וְתַבוֹת, וַתֹּאמֶר שׁוֹשֵׁנָּה בְלִבָּה: "הוֹי מָה רַבִּים הַחֲפָּצִים אֲשֶׁר בְּהֶם! לו יָכֹלְתִּי לרִאוֹתַם!"

ְּוָהֶפְצָה זָה בָא כְרָנַע. כִּי כַאֲשֶׁר נָח הַהּוֹד רְנָעִים אֲחָדִים מֵצַמֵל הַדֶּרָהְ, לַקֹּה אַרְנְּזְ בְּיָדוֹ וַיִּאמֶר: "נּשְׁנָה, וְלָדוֹת, הַנְּה, הַבּּה סִפְּרָה לִי אִפְּקָן, כִּי הַיִּיתֶן הָמִיד מוֹבוֹת וּמַקְשִׁיבוֹת וְלָבֵן הַבֵּאתִי לָכָן הַבַּר־מָה״.

וְאַדְבֵי אֲשֶׁר כִּלָּה הַדּוֹד אֶת דְּבָרָיו, הוֹצִיא כִּן הָאַרְגָּוֹ שְׁהֵי בְּבוֹת יָפוֹת עַד מְאד, וַיִּהֵן אוֹתָן לַיְלָדוֹת. וְהַיְּלָדוֹת אֲשֶׁר הִשְׁהוֹמֶמוּ מְאֹד לְנָדְלָן וַלַהַדְרָן, כִּי לֹא רָאוּ מֵעוֹדָן בְּבוֹת נֶחְמָּדוֹת בָּאֵלֶּה, וְלֹא דָיָה דֵי מִלִּים בְּבִּיהָן לְהַבִּיע לַדּוֹד הַפוֹב אֶת הוֹדָתֶן. אַרל פּהאָת זִּעְּהִנִּי יִייִּישׁׁמִּה. וִיִּיוֹאַלִּה הַדְּוֹד. מִדְּנִע וַהַּ

אֲבֶל פָּתְאם זְצְפוּ פְּנֵי שׁוֹשֵׁנָה. וַיִּשְׁאֶלֶנָה הַדּוֹד: "בַּדּוּע זֶה פַנַיָּדְ זוֹעַפִּים, שׁוֹשַׁנָּה זְ הַכַּצָאת הַכִּרוֹן בָּבָבַתַּדְ זִּי

בּן, – עָנְתָה שׁוֹשֵׁנָּה – בְּבַּת קצִיעָה יָפָּה מִבְּבָּתִי! הַנֵּךְ פוֹעָה מְאד – אָמַר הַהּוֹד, – הַאֵּינֵדְ רוֹאָה, כִּי דוֹמוֹת הַן הַבְּבוֹת אַחַת לְרַעוּתָהּ?

לא! – קרָאָה הַיַּלְבָּה הַמַּקנְּאָה בְּעַקשְׁנוּת. – בְּבַּת קצִיעָה אָנִי הַפַּצָה!

וּקְצִיעָה הַפּוֹבָה הָפְּצָה לְתֵת לָהּ אֶת בְּבָּתָהּ, אַדְּ הַהּוֹד אַמֵּר לַה:

הְתִי גָא, קְצִיעָה, בְּבֶּתֵרְ בַּעֲדֵךְ. אָנֹכִי לֹא יְדַעְתִּי, כִּי שׁוֹשַנָּת הִיא יַלְדָּה מְנְחָתִי הַן בּאֵינֶיתָ הָלֹא תוּבַל לַהֲשִׁיכָה לְיָדִי יִּ בְּאֵינֶיתָ הָלֹא תוּבַל לַהֲשִׁיכָה לְיָדִי יִּ

בָּעֵת הַהִּיא בָאָה גַם הָאֵם הַחַדְרָה, וַהַּרֶא אֶת מִנְהַג שושׁנַה הַמִּכֹעֵר וַתּאֹפֵר:

קשׁיפִי, שׁוֹשַׁנָּה, אֶת הַבְּפָּה לְיֵר דּוֹדֵךּ, פִּי לֹא לְךְּ יַצְׁתְה הַפִּנְחָה. זַכְרִי, כִּי הִבְּשַׁחְתִּינִי לְהֵישִיב דַּרְבֵּךְ, אַךְ עַתְּה אֲנִי רוֹאָה, כִּי לֹא תִשְׁמְרִי אֶת הַבְשַּחָתַךְ.

בע, בע מָאֹר! – הוֹסִיף גַּם הַרוֹד – אָם זֶה דַּרְבֶּךְ הָמִיד, עָלַיִּךְ לְהָשִׁיב אֶת הַפַּהְנָה אֲשֶׁר נָתַהִּי לְדְּ בִּשְׁנְנָה.

נְשׁוֹשַׁנָּה לֹא פִּלְּלָה לִשְׁמֹעַ כָּוֹאת, וַהַּכְּהְ, וַהַּתְהַנֵּן, אֲבָל כָּל אֵלֶה לֹא הוֹעִילוּ לָה, כִּי הַהּוֹד חָבַשׁ אֶת הַבְּבָּה בְּאַרְנָּוֹ וַיַּקּהָנָה אָתוֹ בְּנָסְעוֹ אֶל בִּיתוֹ.

וַהַנָּהֶם שׁוֹשַׁנָּה מָאֹד עַל קּנְאָתָהּ, וּמֵאָז וָהָלְאָה עַזְּבָּה אֶת מִנְהָגָּה הָרַע הַזָּה, וְכַאֲשֶׁר בָּקּר הַדּוֹד נַם בַּשְׁנָה הַבָּאָה אֶת אֲחוֹתוֹ וְיַלְדוֹתֶיהָ, לֹא לְקַה עוֹד אֶת מִנְחָתוֹ מִיַּד שׁוֹשַנָּה. תְּרָגֵּם שְׁלֹמֹה בָּרָמַן.

יְתוֹמֵי קִישִׁינוֹב. – קוֹרְצִינוּ זוֹכְרים כֵּי דַפּוֹרָה דַּפְּצָּיָן מַר יִשְׂרָאֵל בָּלְקִינְדְּ מַאֶּרָץ יִשְׂרָאֵל מִשְׁתַּדֵּל לְיַפּר בְּאֵרָץ יִשְׂרָאֵל בִּיתְ בַּמְּרָץ וַשְּׁרָאֵל מִשְׁתַדָּל לְיַפּר בְּאֵרִץ יִשְׂרָאֵל בִּיתְ בַּמְּרָץ וַבְּים מְפּוּבִי הַצִּיוֹנִים הַבְּטִיהוּ לוֹ עֵוְרָתָם. עַתָּה שֶׁלְחוּ חַבְרֵי הַנַּעֵד לְחִנּיְךְ יְתוֹמֵי קִישִׁינוֹב קוֹל קוֹרָא לְעִמּוֹנִים הָעִבְרִים שָׁבּוֹ הַם מוֹדִיעִים, כֵּי הָּסְלִישׁוּ שְׁהַיְתוֹמִים יחִנְּכִּוּ לְעִתּוֹנִים הָעִבְרִים שָׁת בָּלְקִינְדְ מִשְׁתַּדֵּל בִיסוֹדוֹ וְהַם מְעוֹרְרִים אֵת כָּל אֵלה שָׁצּוֹר יְחוֹמֵי קִישִׁינוֹב קְרוֹב לְלְבָבָם, כִּי יוֹסִיפּוּ לָאָסף נָדְבוֹת לַבְּבָר הַנְּבוֹל הַוָּה, וְהַנַּעִר מִצְּדּוֹ הָחְלִישׁ לְנָשֶׁת תַּבְּף אֵל הָעֲבוֹרָה לְהַצִּיא אָת הַרֵּעִיוֹן הַוָּה לְפָּעְלוֹת.

מֶהֶר בּתוּב בְּקוֹל הַקּוֹרֵא נוֹפֵע אוּסִישְׁקּין לְאָרֶץ יִשְׂרָאֵל.
יּמִיּד יִקְנָה שֵׁם אֶת אֲהָוֹת הָאָדְמָה הַדְּרוּשְׁה לְבִית הַפַּפֶּר וְיַחַד עִם
יֹה יְקְנָה בָּבְרַת אָרִץ נְּדוֹלָה לְהַלְּקָה אַחַר בַּן בַּחַלְקִים שׁנִים לְיִתוֹמִים
הָאַלֶּה בְּשִׁינְמְרוּ אֶת בִּית הַפַּפֶּר וּמְלְאוּ לָהֶם עִישְרִים שָׁנָה. הָאָדְמָה
תּבָּתן לְהַם לְצִמִיתוּת.

בּלְקִינֵד נוֹסַע הַּכָּף לְקִישִׁינוֹב לְבָחֹר מְן הַיְלְדִים הַיְתוֹמִים לְעַת עַתָּה אֶת הַקָּבוּצָה הָרָאשׁוֹנָה וְיַפַע עִמְהַם יַחַד בְּלִי אַחּר לְאָרִץ יִשְׂרָאֵל. שָׁם יִהִיוּ הַיְלָדִים לְפִי שָׁעָה בְּאָחַת הַמּוֹשְׁבוֹת חַחַת הַשׁנָּחַת אַחַד הַמּוֹרָים עַד אֲשֶׁר יַיָּפַד בִּית הַפַּפֶּר עַל מְכוֹנוֹ עַם כָּל הַבּנְיָנִים הדרושים.

נֶשֶׁף לִילֶדִים – בְּעִיר דְּרוּמָקנִיִק (פֻּלַדְּ נְּרוֹרְנָה) עָרְכוּ נָשֶׁף חֵשֶׁק לִילֶדִים אֲשֶׁר הָבָּנִים סְכוּם הָנּיּן לְטוֹבֵת אַחִינוּ הַשְּׁרוּדִים בְּיִשְׁק לִילֶדִים אֲשֶׁר הַבְּנִים סְכוּם הָנִּיּן לְטוֹבֵת אַחִינוּ הַשְּׁרוּדִים בְּקִישׁינוֹב. רַבִּים מְעָל הַנְּחָב וֹאַמִים אַחָרִים הִשְּׂכִּילוּ לְדַבֵּר בְּאָזְנִי הַקְּשַנִּים דְבָרִים נְעִימִים עַל עַמֵּנוּ, שְּׁבְּתְנוּ אַחָרִים הִשְּׁלִיאוּ לְבּוֹת הַשְׁמֹתִים בְּנָאַמָם מֵעל הַבְּמָה וֹצִינְינוּ וּנְעָרִים אֲחָדִים הִפְּלִיאוּ לְבּוֹת הַשְׁמֹתִים בְּנָאַמָם מֵעל הַבְּמָה וֹצִינוּ וּנְעָרִים אֲחָדִים הִפְּלִיאוּ לְבּוֹת הַשְּׁמֹת בִּנִים בְּנִצְמָם מֵעל הַבְּמָה

נְאוֹמֵים קְצָרִים בִּשְׂפָתֵנוּ. הַנָּשָׁף הַזֶּה עָשֶׂה עַל הַנָּאֲסָפִּים רוֹשֶׁם נעים מאר.

הדבור הָעַבְרִי. בְּעִיר סוֹקוֹלָה נוֹסְדה אֲנְדּה בְּשׁם דּוֹבְרִי עַכְּרִית. הַחֲבָרִים קְבְּלוּ עַלִיהָם לְחוֹבָה לְדַבֵּר בְּכָל מֶקוֹם הָאָפְשׁר רַק עַבְרִית. הַחֲבַרִים עוֹשִׁים חַיִל בַּדְּבּוּר הָעַבְרִי, וְתַחַת אֲשִׁר בָּרְאשׁוֹנְה הָיָה קַשָּה לָהֶם לְבַפֵּא אֶת מְחִשְׁבוֹחֵיהֶם בַּעַבְרִית הַנָּה עַתָּה הַם מְמָהַרִים לְדַבֵּר בָּה כָּבְשִׁפָּה חַיָּה.

גן יְלָדִים בְּ״פֶּתַח תְּלְנָה״. – בַּמּוֹשְׁבָה פַּתַח תַּלְנָה״ יְלָדִים בְּ״בָּרָץ יִשְׂרָצֵל, נוֹפַד גַּן יְלָדִים עִבְרִי. בּוֹ נִמְצָאִם כַּשְׁמוֹנִים יְלָדִים וְיְלָדִים מַהְבִּיּר הַּוֹא רֵק בְּעבְרִית וְיֹלֶדִים מַהְבִּיר הוּא רֵק בְּעבְרִית וְמוֹיְרָה הַמַּבְרִיאִים אֶת הַיְלְדִים. מִי יַחּן וְנוֹיְרָה וְבִּילְדִים עַכְרִים בְּכֶּל הַמּוֹשְׁבוֹת וְחָיְתָה שְׁפָתֵנוּ בְּפִי כֵּל יַלְדִי אַרִץ נִשֹּׁרִת. שִׁבְּרִים עַכְרִים בְּכֶל הַמּוֹשְׁבוֹת וְחָיְתָה שְׁפָתֵנוּ בְּפִי כֵּל יַלְדִי אַרִץ שִׁרֹאל.

ענן הַיְלָרִים שְׁבִּירוּשָׁלַיִם הּוֹלְךְ וּפוֹרַחַ. הַפּוֹסְר הַוָּה נְמְצֵא בַּבִית נְּדוֹל וְנְהַדֶּר הָעוֹמר בַּמְלוֹם הַיְּתְר נְבַהַ מְבֶּל הַפְּרְוֹרִים, אֲשׁר מְחִבּיץ לְחוֹמֵת יְרוּשָׁלִים הָעִתּיִקְה, וּסְבִיכוֹ גַן וְשְׁרָה רְחַב יְדִים מְאֹד. מְסְבִּים בַּיְלְרִים בִּקְּטַנִּים עוֹלָה לְשִׁבְעִים. יוֹתַר לֹא יָכְלוּ לְקָבּל מְאפִס מִקוֹם. הַיְלְרִים בַּקְּטַנִּים הוֹלְכִים בְּשֹׁמְחָה וְעַנְג אֶל הַבּיִת הַוְּה הַּמְּלֹא שֵׁעשׁוּעִים הַיְּלְרִים בַּקְּטַנִים הוֹלְכִים בְּשֹׁמְחָה וְעַנְג אֶל הַבִּית הַוְּה הַמָּלֹא שֵׁעשׁוּעִים בְּיַבְיה, בְּבַאוֹרִי הַמְּלִיבְה הַוֹּבְי וְנִים שׁוֹמִים וְהַרְקְמָה, וְנַם בִּשְׁעַת אֲבִילְתָם וְנִיּחָם שְׁם צִּלְצוּל הִיבְּנוֹ לְכִל אָהָד מַהָּם שְׁם בִּיִבְוֹת בְּנִים הַשְּלִיבָה שְׁלִיבְה בְּבִיים הַאָּלִיבְה בְּבִית הַבְּרִים הַמְּלְבִים בְּשְׁעַת בְּבִייִם עַל הַבְּרִים הַקְּטִנִּים אֲשׁר הּוּבְנוּ לְכִל אָהְד מִהָם. בְּבִּיתם הָבְּיִם בִּיְנִים הָבִּיתם, בַּבְּהִים בְּבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִם הַבְּיִבְם לִים לְּבִּרִם אָבְּרִים הַבְּיִבְם לִּנִים בְּשִׁתְם עִם הַבְּרִים הַבְּיִבְם בִּיתְם, בִּבְּרִים הַבְּיִבְּים בִּבְּיִבְם הַבְּבִּים בְּבִּבְּים הִבְּיִבִּם הִבְּיִבְ הִבְּים הַבְּיִבְים הַבְּיִבְּה מְבָּבִים בְּבְּבִים הַבְּיִבְּים הַבְּיִבְּים הַבְּיִבְּים בְּבִּים הַבְּיִבְּים בִּיִבְם בְּעִים בְּבִּים בְּבִּיִבְם בִּבְּבִים בִּיִבְם בִּיִּבְם בִּבְּיִב בְּבִּים בְּבִּים בִּשְׁבִים בְּבִּים בְּבִּבְים בְּבִּים הַבְּיִבְּים בְּבִּים בְּבִּבְים הַבְּים בִּבְּים בִּים בִּים בִּים בְּעִבּים בְּבִּים בְּבִּים הַבְּבִים בִּים בִּים בִּיִים בְּבִּבְּים בְּבִּים בְּבִּים בּבּים בִּים בִּים בִּים בְּבִּים בְּבִּבְּים בְּבִּים בְּיִם בְּיִים בְּבִּים בְּבִים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּבִּים בְּים בְּיבּים בְּיִבְּבְּים בְּיִים בְּים בְּים בְּבִּים בְּבִּים בְּים בְּבִּים בְּבְּיבִים בְּבְּים בְּיבְּים בְּבְּים בְּיבְּבְּים בְּים בְּים בְּנִים בְּים בְּבְּים בְּים בְּבְּים בְּים בְּים בְּיבְּים בְּבִּים בְּיבְּים בְּיִים בְּיבְּים בְּיִים בְּים בְּבִּים בְּבְּים בְּעִּבְּים בְּיבְּים בְּיִים בְּבְּבְּים בְּבְּבְּים בְּעִים בְּבְּים בְּבְּים בְּב

למערכת "העולם הקמן" ו

יום בכי ומספד היה לנו תלמידי בית הספר של מורנו היקר מר וַסִילְבסקי בקבלנו את העולם הקמן ובקראנו בו את החמם והשוד שנעשו לאחינו היהודים בקישינוב. לעולם לא נשבח את הילדים האמללים, שהשלכו מן הדיומה השלישית לרצפת הרחוב, ואת הקדוש משה צבי קינל שנפל חלל על במת ארון הקרש.

כבואנו הביתה ספרנו לאבותנו ונבקש מהם לעזר לאמללים שלא ינועו ברעב. ואבותינו היקרים שמעו לנו וישלחו כסף להועד אשר בלונדון.

את יום החמישי פרשת במדבר עשינו ליום אבל וגבא אל בית הספר רק לשמוע את נאום מורינו היקר. הוא תאר לפנינו בפרשות את חיי אחינו כרוםיה ופרשי הברעות. כלנו בכינו ונוריד

דמעות כמים לשבר אחינו. לו היינו כיהודה המכבי או כבר כוכבא כי עתה יצאנו כלנו לעזרת עמנו האומלל, אבל מורנו אמר לנו כי עוד ילדים קשנים אנחזו ועלינו ללמד את שפתנו ולנדב מכספנו לטובת היתומים הקשנים, אשר הציונים הפצים להביאם לארץ פובותינו ולחנכם שמה. ההצעה הזאת מצאה חן בעינינו, וכל אחד מאתנו נתן ככל אשר השינה ירו, וכבר אספנו כלטרה שמרליננ*). אחר כן צונו מורנו לקום ממושבינו והוא קרא לפנינו שמות ההרוגים האומללים, ובנפשות מלאות ינון ועצב שבנו הביתה...

שמעון הורביק.

מנשכתר (אנגליה).

אחי ואחיותי קוראי ה"עולם קמן"!

השמרו לנפשותיכם, והזהירו גם את חבריכם כי ינהרו ברחצם בנהר, ואל תלכו לרחץ בנהר לבדכם כלי לוית הוריכם או מוריכם. שמעו את אשר אשר אספר לכם פה ותתנו לי צדק. בדמעות חמות בותב אני זאת, כי עלי נפל הנורל להיות עד למקרה המעציב הזה. ביום השני כ׳ז מיון מרו אל ביתי שני חברי ויקראי אותי ואת אחי הצעיר לרחץ בנהר. ונלך אתם אחרי אשר לקחתי רשות מהורי. (אבותי דמו שארחץ כבית מרחץ אשר על הנהר. כי לולא ואת לא נתנו לי רשותם) באנו אל הנהר ונפשם בנדנו ונרד המימה. שני הברי הנזכרים, שמחי לב ושבעי רצון מהעונג אשר נכון לפניהם פה על המים, אחזו איש ביד רעהו ויפרצו המימה וילכי הלך והתרחק משפת הנהר, בראותי ואת צעקתי להם כי לא ילכו הלאה לבל יכראם אכון. אך הם לא שמעו בקולי ויוסיפו ללכת־דפתאם הבטתי ואינם כי מבעו. חרדה אחותני וארים צעקה נדולה לעזרה, אך מציל אין. בין כה וכה וחברי מתאכקים עם המות, ואני ואחי רק אחת אנחנו עושים רצים הנה והנה בוכים ומיללים בקול גרול. ורק אחרי עבר כעשר דקים נראו אנשים אשר מהרו להצלתם; אך חברי האמללים כבר כסו עליהם המים. ועד אשר מצאום ויוציאום מן המים עברה כבר כחצי שעה וכל רוח ח"ם אין בם. לערב לוינו אותם ל"בית עולם" ולמחר קברום. אחי רעי! ישמר אלהים אתכם מכל רעה ואסון. ואף לא לראותם אצל אחרים, כי מן העת ההיא אין שלום בנופי וברוחי. נחמוני, אחי, נחמוני רעי! כי לבי נשבר בי ומר לי מר.

> פולת, ג' תמוי. יהודת בן־בנימין יְסֵיין, בן י"ב שנה.

ורבות הש

שנתקבלו בבית מערכת .עולם קמן" בקראקיי. בעד יתומי קישינוב:

יצחק לב (לודו) — 50 קי. הינדה אפשטין ורייזיל קוטליַר (נורושקי) אספו סך 4,05 רי מאת: בתיה אפשטין — 50 קי; ישראל בַּרקוֹבסקי — 40 קי; הינדה אפשטיין, שרה נְלַנִּמ, נולרה יפה, זאב נרוֹסמֵן — 2"א 30 קי; רייזיל קוטליר, צפורה נלוִמן — 20 קי; הינדה נרוֹסמֵן — 18 קי; ויסה חסמן — 15 קי; פינה ביוניק, דבורה שצקי, דוב רוֹנְבֶּרָנ, מיכאל גוֹרוֹדַצְקי, יחוֹקאל לְמִקִין, פיינה שַפיר, מרכי צצרסקי, יעקב פּלרמַן, קַסְלמַן, בוויק גָלַנִּמ, שרה בכמן — 2" קי; חסיה קיפנים שרה בכמן — 2" קי; חסיה קיפנים

*) הכסף לא נתקבל בהמערכת.

ס'. – הריר משה אליעור איונשטרט שולח את נרבת תלמירי בית הספר בנחיציבן על נהר דון, סך 4,90 רי, מאת תנחום פומרנץ $_{1}$ רי , המורה דוד פופלבסקי, השומר צבי אמבסקי – כ"א ^{40} קי , אברהם ויחוקאל זיפרמן 50 ק'; דוד ומרדכי זירנירג, חיים שמרץ כ"א ³⁰ ק'; יהושע חיטוביץ ²⁵ ק'; דובר וולפסון, זאב וולף קעלן, צבי הירש קורליאנרציק, צבי הירש מלשבסקי, יצחק שניידער $_{\mathrm{C}}$ כ"א ^{20} קי $_{\mathrm{C}}$ שאול לב, משה וורונוב, סנדר ליברמן כ"א ^{15} קי $_{\mathrm{C}}$ אברהם ליטבינוב, יעקב ברקוביץ, משה שמארץ – כ״א 10 קי.– אייזיק ומיכאל כהן ויצחק טישל (סמישיציי) אספו סך 1,90 ר׳ מאת -ש. י. המסקי, א. כהן, - ^{25} ק'; מ. כהן, אסתר רובינשטין ב"א ^{20} קי; יצחק מישל, ישעיה מלינק $^{-}$ ב"א ^{15} קי; ישראל כהן, יוסף מוֶרבּוּך, משה וֶננרוֹבסקי – כ"א 10 ק"; לִיביש רַוּניק, דור רוניק, נחמן אש, שמעון נומרשלק, שרה ביילה רובינס, פיה וולוטוק. משה פרבר, Софіа Стралупскяа (קתולית) כיא ⁵ ק'. תלמירי בית הספר של ח. י. הרצמן (ינוֹבקה) שולחים את נדבותיהם סך 3,75 רי מאת: ליב פרוימוביץ ברוך חיימוביץ, ירוחם ברכנר, חיים נינוברג, יוסף נינוברג, אליעור משיבירובסקי, יואל הרצמן, כ"א 25 ק'; אליהו מויבינשלַק 20 ק'; ישעיה משביכובסקי, משה הרצינשמי, בנימין נידנבדנ, יחיאל שקולניק, ואב פלדשמין, גרשון שקולניק, הלל משרניאק, רובר קומיקובסקי, שלמה אליחובצקי, אברהם פרימרק, דוב ברכנר — כ"א 15 ק'; משה נינוברנ 10 ק'; משה קומיקובסקי 5 קי. – חיים מורננשמרן (לוהייםק) שולח 50 ק׳ שאסף מאת: נחום כושויניק, זלמן הרס, יהודה משליצקי, חיים וחוה מורגנשטרן — כ"א 10 קי. — יוסף קינצבסקי (אישישקי) 20 ק'; מרקום קופלמן (שם) 20 ק'; שינה וחיה רוינסקי (שם) אספי 37 ק' מאת : קלמן מרגלית, ראובן קיוצ'בסקי, יהודה כהנוביץ, שינה רוינסקי, חיה רוינסקי, חיה צלקובסקי, שינה קצנלבונן כ"א 5 ק'; זלמן רוינסקי 2 ק'. - י. ברוו (וילנה) 50 קי. -במוויר נדבו הילדים והילדות האלה: פ. זַיַלונַק, מ. בַרְמָנִט --כ"א 50 ק"; וי ילפיק, מי בויקוביץ – כ"א 30 ק"; פי ילפיק, מי אדלין, ד. ברמנטינ. אימנברג, פ. פרוימן, ם. רוונמן, ד. ילפיק, א. גוחמן, מ. ברמנט, ג. נוחמן, ד. רַוִיקוביץ – כ׳א 25 ק׳; – ק. םמילנסקי 20 ק'; פ. קרונמן, פ. נלויברמן, א. נלוברמן – כ״א ¹⁰ ק'; א. מרנולין, א. פישמן, מ. פורמן – כ"א ⁵ ק'. –

הודעת המערכת: אנחנו מרפיסים רק את רשימות הנדבות, אשר נקבל את הכסף במחאות הפוסטה או ע"י מרקאות הפוסטה.

המו"ל: הוצאת "תושיה" בורשה. העורכים: א. ל. בן־אבינדור וש. ל. נרדון. כתכת ה"עולם הקטן": KHИГОИЗДАТЕЛЬСТВО "ТУШИЯ", ВАРШАВА.

Verlag "TUSCHIJAH", Warschau.

ייבום the state of =

GT CIC

אל הקיר בבה"ם. מחירה' 90 קאפ'י. פאר' 2 קאפ'י.

מדבקת על ביד עב-30 קאפ׳. פאר׳ 6 ק׳ .

ובתוכה לוחית-לדוגמא ערוכות לזה. מחירה 75 ק'. פאר' (1) קאפ'.

ניך בנ"ל

ערוכה בתבת ניר.

בתבת ניר כנ"ל.

לחדביק אל חקיר בבה"ס.

מכורכת

ום הנ"ל, בגורי ניר עב קטנים, בתבת

מחירה 60 ק'. מאר' 10 ק'.

14 אלפא ביתא מטולטלת, ערוכה

עץ קטנים מרבעים (קוביות) עם נקודות

מיוחדות, להרכיב מהן מלות ומאמרים—

מחירה (6) קאם'. פאר' 20 קאם'.

6] הנ"ל, מרבקת על גזרי ניר עב קטנים,

מחירה 50 ק'. פאר' 10 ק'

6] אלפא ביתא מצוירת בצבעים

ציורים יפים. נרפסת על טבלא גדולה

מחירה 25 קאפ'. פאר' 2 קאפ'. מרבקת על ביר עב — 35 ק'. פאר' 8 ק'.

ז] הנ"ל, כמהברת קטנה ונאה,

(בצבעים) יפה. כחירה 50 קאפ'. מאר' 10 קאפ'.

8] אלפא ביהא מצוירת בצבעים (כנ"ל) ממולמלת, ערוכה בקוביות.

ערוכה בתבת ניר גדולה ויפה

מחירה (דובל. מאר' 20 ק'.

9] עברית בלשון עם ועם. למוד הקריאה למתחילים. י. לויגזון וי. ח. טביוב.

I למדברים רוסית , II למדברים זרגון.

מחיר כל מחברת בבריבה 25 קי. פאר' 4 ק'

10] ראשית דעת שפת עבר (כנ"ל עם

מ, קרינם קי,

י. ב. לבנד

ם. קרינםקי.

ד, יליו

ציורים). מ. קרינם קי מחירו 30 קאפ' מכ' כבר 40 קל. מארמא 6 קאפ'

[11] הקריאה העברית (למתחילים) .

מחירו 15 קאפ', מכ' בבר 25 קאפ'. פאר' 4 ק'

12 בית הספר לתורת הכתיבה העברית.

מהיר כל מחברת 7 קאם'. מארכא 2 קאם'.

13 לפי הבוף יהורות את הילרים לרבר עברית מכלי עורת תרגומים.

ספר המורה, שני חלקים (ההלק השני עם לוחותרת מונות).

מחיר כל חלק 75 ק', סבי בבד 90 ק'. פאר' 10 ק'.

שני החלקים מב' יחד בבר 1.70 . פאר' 11 ק'.

14] מקרא לפי המף, להורות את ילרי ישראל קרא וכתוב ודבר עברית,

על פי השמה המבעית, עבריף

בעברית, עם ציורים. הנ"ל.

ספר התלמיד, שני חלקים.

15] המכין. פרוזרור לכל ספרי הלמוד. (מאושר משעה"מ). יום מיקייים

מחירו (30 ק', מכ' בכד 40 ק'. פאר' 6 ק'.

16] ראשית למודי שפת עבר (עם

מחייו (16 ק' , מכ' בבר 65 ק'. פאר' 8 ק' .

17] גן הילדים. כריסטומתיה עברית

באותיות עבריות).

תרגום המלות ברוסית ואיבכנזית

מטעה"מ). י, ח. טביוב.

י. גרזובסקי.

מחיר כל חלק 75 קאם' בכריבה . פאר' 8 ק' .

בחמש מחברות (מאושר מטעה מ).

עם ציור נאה בצבעים ממעל.

במעטפה

ציורים

(עפ"י השטה הטבעית), עם 82

בקוביות. אותיותיה מדבקות על גזרי

à א לדניה. להנייה

להענרת וני"ה. דיר

היחדר" נהום odran; D. הפרט הפרט ה ה ה ש לרשות ז. הקרואה ה. ילה החגוך אה העברית 0. יעה העברית 0. ית (המשך), עתונים, יגאל בן זאב こしがいに 100 155 0 5) הסרונות האופי י י הספר בשריציה, רוניקה: — י) פו ופי של הילדים יה, ג. פינס ; פתנמים ומשל ומשלי CU'E (Harat) 1 ומישך) אי נקי ו) רעיינות עי פרנוניים, ני Y. Y. רנה מנס

à

FIRE

השקפת בה נוך (המשך)

红

3

מהדורא חרשה מתוקנת, אלפא ביתא מצוירת בצבעים הלק ראשון מחירו 75 ק', מב' בבר 90 ק'. מאר' 10 ק'. (עפ"י תשטה הטבעיתו עם 24 ציורים יפים ואותיות הכתיבה. נדפסת על טבלא גדולה להדבי חלק שני מחירו (הקי, מב'בבר האקי, פאר' 6 קי. שני החלקים פנ' יחר בבר 1.45 יובל. פאר' 6 1 ק'. 18) בת חיל או תורת אם, ספר מקרא לבנות ישראל. י. מיוחם. אלפא ביתא מצוורת בצבעים (כנ"ל) מם למלת, עריכה בקוביות (כנ"ל) מם למלת, עריכה בקוביות (כגורי עץ קטנים), בתבת־ניר יפה

מחירו 40 ק', מכ' בבר 50 ק'. פאר' 6 ק'. 19]מדריך הילדים, מתורה וכריסטומתיה עם תרגום המלות ברוסית)בב' חדקים (מאושר מבה"מ), ק. ולוצקי. כל חלק 35 ק', מב' בכר 50 ק'. פאר' 8 ק'.

שני החלקים מב' יחר נבר 85 ק' . 'פאר' 14 ק' 120 רע הילדים. ספר מקרא למתחילים, כלו מנקר, עם "אוצר המלים" בתרגום רוסי (מאושר מטעה"מ). י. ב, לבנר. מחירו (40 ק", מכ' בבר 50 ק". פארטא 8 קאם, (21 ידידנן . מועדי ישראל ותפלות הם עם תרגום המלות 'ללשון רוסיה . 5" 377 (מאושר משעה"מ)

מחירו 40 ק', מכ' בבד 50 ק'. פאר' 6 ק'. 22] מורה הילדים. מתודה עם תרגום המלות ברוסית ואשכנזית באותיות עבריות (מאושר מטעה"מ), י. ח. מבייב. מחירו 90 קאם', מכ' כבר 1.05. מאר' 11 קאם' מפתח (לתרגומי מורה הילדים) הג"ל. מחירו 10 ק' , מכ' בכר 20 ק'. פאר' 4 ק' . [23] עדן הילדים. כריסטומתיה עברית

עם תרגום המלות ברוסית, אשכנזית באותיות עבריות , צרפתית ואנגדית , . הנ"ל (מאושר מטעה"מ). הנ"ל חלק ראשון מחירו 80 קאפ'י, מכורך בכד 95 כ'.

מארמא 10 קאמי. חלק שני מחירו 70 קי, מבורך בבר 85 קאפי. פארנא 8 קאפי.

24] אגרון לבני הנעורים . מכתבים למופת לילדים ולילדות, לנערים דות, עם מלון לכל המלים ולבערות, הנ"ל והמבטאים החמורים, מתירו 30 קאפ', מכ' בבר 65 ק', מכ' הדר 75 ק'. פארמא 8 ק'.

[25] בית ספר עברי. ספר מקרא ולמוד, י. גרזובסקי.

חלק ראשון 25 ק', פנ' בבר 35 ק'. פאר' 4 ק'. חלק שני 50 קי, מב' נבד 65 ק'. פאר' 8 ק'. חלק שלישי 75 קי, מכ' בבד 90 ק' . מאר'12 ק'. 26] הרקדוק העברי. קקדוק קצר לביתחילים, מגוקר. ל. שאצקי. מהייו (41 ק׳, מב׳ בבר 50 ק׳. מאר׳ 6 ק׳.

27] תרגילי הדקרוק העברי (להקראה ונתוח). מחירו 30 ק', מכ' בבד 40 ק'. פאר' 6 ק'. 28] מחברות לנתוחי-דקרוק (שלש מחברות). א. י. ג ושליב.

מחיר כל מחברת 10 ק'. פאר' 2 ק'

דקדוק לשון עברית מאתש מואל רוד לוצ ביו (שר"ל), מעבד ע"י אברהם כהנא,

מחירו 0.6 ק', מב' בפר 65 ק'. פצר' 8 ק'. (30 מערכת הפעלים (ספר שמושי). א, קליינמן.

חחירו 60 ק', מכ' כבר 65 ק'. פאר' 8 ק'. [31] קצור דברי הימים לעם ישראל מראשית היותו עד היום הזה (מנוקד). י. גרוובםק

מחירו 50 קאָם', מבורך בבר 60 ק', מבורך הרר 'ס פארמא 6 ק'. פארמא

(מנוקד) תולדות עם ישראל (מנוקד). א. ז. רבינוביץ

חלק ראשון מחירו 50 ק', פכ' כבר 65 ק' הרק שני מחירו 55 ק', מב' בבר 70 ק'. פאר' 8 ק'. חלק שלישי מחירו 80 קצם׳ , מכ׳ בבר 90 קצם׳ .

פאר' 10 ק'י כל שלשת החלקים (כל הספר) מכורכים יחר בכר הרר 2,10 - פאר' 20 ק' . נמצא להמכר גם בספרים קשנים : מפר א' ב' ת'

עם תרגום המלים ברוסית ואשכנזית (באותיות עבריות , עם ציורים) . כ"א 15 קין ספר ג' ר'ו' ז'ח' ש' ו' כ"א 20 ק'. מאָר׳ לכל משר 2 ק׳. ש. ברמן.

(33 למען אחי הקשנים. שירי ילרים (פורמט גרול). א. ליבושיצקי מחירו 60 ק", מב' פשום 75 ק", מב' הרר 85 ק". פארםא 10 ק", על ניר רוצל 1 ר", מב' הרר 125 קארםא 10 ק". על ניר רוצל 1 ק",

[34] הכנור. קובץ שירים לילרים ולבני הנטורים, מאת משוררים שונים. ספר ראשון: שירי הטבע. ספר שני: משלים. ספר שלישי: אגדות, מחירי כל מפר 25 ק', מב' 35 ק'. מארמא 6 ק' מבן אבות לבני הגעורים (עם: תרגום רוסי והערות ובאורים)

א, ליבושיצקי מחירו 25 ס', מכ' בבר 35 ק'. פאר' 4 ק'. (משלים), בעיר וביער (משלים), ב"ח,

י. שטינברנ. מחיר כל חלק 30 ק' , מכ' ככד 40 ק'. פאר' 4 ק' . שני החלקים ביחד מכורך בכד 80 ק' . פאר' 8 ק' .

37. שיחות ילדים. קובץ אגדות מקוריות לילדים (פולים אגדות מקוריות לילדים (פולים גדול). מנוקד. ת נ"ל. מחייו 14 פ', מב' 65 ק'. פארפא 6 פאפ'. (פולמט גדול. 188) כל אגדות ישראל (פולמט גדול. כל אגדות ישו אין (כל מנוקד, מאושר מטעה"מ). מנוקד, מאושר מטעה"מ. לבנר

הלק ראשון בחירי 75 ס׳ , סכי חדר בבר 1 רובל . פאר: 8 מ׳. חלק שני מחירו הוו. 1 י׳, מב׳ בכד 1.65, חרר בבר

שני החלקים מכ' ימר הדר בבר 60 2. מאר' 94 מ. 20 עולם קמן. עתון מצור לבני הנעורים. מהדורא ראש ונה. 65 חוברות ברמשה כרכים(13 חוב' בכל כדן).

כל כרך במחור 1.50 רובד. כל 26 חוב' מכ' יחד 3 רוכד. בל הכבוצה ביחר מב' הדר C רובל . (40 לוח-עולם קשן. קיבץ ספרותי ושמושי לבני הגעורים לשנה תרס"ג

עם תמונות וציורים. מתירו 75 קאם', לחותמי ה_עולם קש;" רק 50 ק'. מכ' בניר 10 ק' (מכ' הרר 25 ק') בעד הבריכה. 41) מפר החנכה. מאסף לבני הנעורים עם תמונות וציורים.

מחירו 25 ק', מכ' (.4 ק'. מאַרמא 4 ק'. 42] פרקי תלמוד. בריסטומתיה תלמודית למתחילים, עם תרגום המלות התלמודיות ברוסית ואשכנזית. (באותיות עבריות). א. ל. בים קא. מחירו 40 ק", מכ' בבד 55 ק', מאר' 6 ק'

[43] מורה הסגנון ושמוש הלשון העברית (עם רונמאות ופרקי שנון רבים לשמוש המעשי, וחלק מיוחד על תורת הנמוד לכל פרטיה). י. ח. טביוב. הגקור לכל פרטיה). מחירו 1 ר' , מכ' בכר 1.15 . פאר' 14 ק'.

44] תורת הספרות. מורה חקי הסגנון הפרוזי והשירי ותירת הספרות לכי חלקיה השונים (עם דוגמאות רבות מכל מקצעות הספרות העברית בכל תקופותיה). ש. ל. גרדון.

סחירו 1 ד', סכ' בבר 1.15. סכ' הדר 25. 1 ד' פאר' 11 ק'. (45) מבחר הספרות. אנתולוגיה עברית,

מכילה לקוטים נבחרים ממיטב הספרות תעברית החדשה ביניר ובפרוזה של משוררינו וסופרינו הגדולים (עם תולדות כל סושר וערכו והערות נחוצות) . י, ח, טביוב.

מחירו 90 ק", מכורך כבד חדר 1.15. פאר' 14 ק": בולדות היהודים (הסטורית פופולרית ערוכה לעם ולבני הנעורים).

יעק ב פרנקל. יעקב פרנקל, מלמי ד', ה' 75 ק' כ"א. מאר' 6 ק' ב"א. מאר' 6 מ"ל מלמי ד', ה' 75 ק' כ"א. מאר' 10ק'. בשני כרביב מב' הרי כל כרד 1.75 ר'. מארמא 20 קאמ'. [47] מלון של כים. מעברית לרוסית ואשכנזית (באותיות עבריות). מלון

מלא ושלם לשפה העברית הישנה והחרשה, של התנ"ך, התלמור והמדרשים ושל הספרות העברית החדשה. י. גרזובסקי וד"ר י. קלוזגר.

מחירו 2.35 רובל , מכ' הדר 2.60 . פארמא 20 ס

Издательство "ТУШІЯ", Варшава. — Verlag "TUSCHIJAH", Warschau.